

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๑/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า ระหว่างวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลา กลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ และได้รับมอบหมายจากนายจรรพงค์ เรืองสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้กำกับดูแลเกี่ยวกับการสั่งและปฏิบัติราชการ ขององค์การตลาดตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ องค์การตลาดจัดตั้งขึ้นตามพระราช กฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยคณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การ ตลาด ตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๔ ส่วนผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นกรรมการโดย ตำแหน่ง ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การ ตลาด ตามมาตรา ๒๐ ต่อมามีการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้น ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาตรา ๘ จัดว่า ประกอบ

มาตรา ๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการองค์การตลาด ซึ่งเป็นผู้บริหารเข้าดำรงตำแหน่งด้วยการสรรหา และให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งแล้วจึงทำสัญญาจ้างกับองค์การตลาด โดยประธานกรรมการองค์การตลาดหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการองค์การตลาด เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ นายธีรช สุขสะอาด ซึ่งเป็นผู้ได้รับการ สรรหาเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาดได้ทำสัญญาจ้างกับองค์การตลาด ตกลงรับจ้างปฏิบัติงาน ในตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด มีกำหนดไม่เกิน ๔ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งตามสัญญา ข้อ ๕.๓ กำหนดว่า ผู้ว่าจ้างมีสิทธิเลิกจ้างผู้รับจ้างโดยไม่ต้อง บอกกล่าวล่วงหน้าหรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ในกรณีที่ผู้รับจ้างกระทำการตามข้อ ๕.๓.๑ ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่ผู้ว่าจ้าง และข้อ ๕.๓.๒ จงใจทำให้ผู้ว่าจ้าง เสียหาย ดังนั้น คณะกรรมการองค์การตลาดในฐานะผู้ว่าจ้าง จึงมีอำนาจจ้างและเลิกจ้างนายธีรช ในฐานะผู้รับจ้างได้ตามข้อสัญญาประกอบพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ เบญจ (๕) และ (๖) ในกรณีสัญญาจ้างสิ้นสุดลงหรือ ถูกเลิกสัญญาจ้าง หาได้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการเลิกจ้างไม่ เมื่อ ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ ของนายธีรชในหลายเรื่องต่อกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการ องค์การตลาดมีคำสั่งที่ ๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดมีคำสั่งที่ ๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ยกเลิกคำสั่งเดิม และมีมติให้แต่งตั้งคณะบุคคลชุดเดิมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดว่า เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญมีบันทึกข้อความองค์การตลาดที่ มท. ๕๑๐๑/๙๓๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมา ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวงที่ มท. ๐๒๐๕๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งกลับมายังนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการจัดซื้อ จัดจ้างกล้องวงจรปิด และเรื่องการเข้ารับตำแหน่งของนายธีธัชที่อาศัยความเป็นญาติกับประธาน กรรมการองค์การตลาดซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสรรหาในขณะนั้น ส่วนเรื่องการจัดจ้างซ่อมแซมระบบ เครื่องดับเพลิงให้ส่งเอกสารเพิ่มเติม และเรื่องการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักการตลาด สาขาบางคล้า ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ในความผิดอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของ นายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด สั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิแจ้งคำสั่งของจำเลยให้นายสำคัญทราบต่อหน้ากรรมการ คนอื่นอีกหลายคน นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน อ้างเหตุว่า มีการแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน ยังไม่มีการมอบนโยบาย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท.

๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดอีกครั้งในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิสังการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก ต่อมานายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานกรรมการองค์การตลาด แจ้งว่า จำเลยสั่งการเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้รองประธานกรรมการองค์การตลาดแจ้งแก่ประธานฯ และคณะกรรมการชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดจนกว่าจะมีการชี้แจง ผลประกอบการและรับทราบนโยบายของจำเลย วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนการประชุม นายธีธัชแจ้งประธานกรรมการองค์การตลาดขอให้เลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว. ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชได้ทำบันทึกท้ายหนังสือดังกล่าวระบุว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาดด่วนมากที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา เมื่อถึงวันดังกล่าวคณะกรรมการองค์การตลาดพิจารณาเรื่องทุจริตของ นายธีธัช ที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชโดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้องจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนใด ๆ กรณีความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงใจทำให้องค์การตลาดผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหาย และเห็นชอบแต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดเป็นผู้อำนวยการชั่วคราวตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการสรรหาผู้อำนวยการองค์การตลาดคนใหม่ และมีมติให้

แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในวันเดียวกันช่วงบ่าย จำเลย โทรศัพท์หานายสำคัญขณะที่นายสำคัญรับประทานอาหารอยู่ร่วมกับนายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายพงศ์นิธย์ ศิธราชู นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายจิรพล สิ้นธนูวา จำเลยต่อว่านายสำคัญ ที่จัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟัง ไม่ให้เกียรติจำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลย เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของ นายธีธัชไม่มีมูล คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบและอาจมีการเปลี่ยนตัวกรรมการ บางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธาน กรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด แจ้งว่าการประชุมคณะกรรมการเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของ จำเลยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักปฏิบัติ ทั้งไม่ใช่การประชุมที่ จำเป็นเร่งด่วน จึงเป็นการประชุมที่ไม่ชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงว่า การประชุมของคณะกรรมการไม่เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย การมี มติเลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ ดำเนินการทางวินัยและให้ดำเนินคดีอาญาแก่นายธีธัช วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรงประชุมกันโดยเชิญนายธีธัชมาให้ถ้อยคำ แต่ไม่อาจดำเนินการประชุมได้แล้วเสร็จเนื่องจากจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยให้นายปฐม แหยมเกตุ นายอนันต์ และนายศักดิ์ศิลป์พ้นจากการเป็นกรรมการองค์การตลาด ทำให้บุคคลทั้งสามต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ตามบันทึกข้อความกองกลาง สป. ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามเห็นชอบตามที่จำเลยเสนอ แล้วจำเลยมีหนังสือสำนักรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๑๓๖ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งไปยังประธานกรรมการองค์การตลาดและคณะกรรมการองค์การตลาด ยืนยันว่าการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ให้องค์การตลาดงดการประชุมไปพลางก่อน ต่อมานายสมชัย กิจเจริญรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักปลัดกระทรวง มีบันทึกข้อความ กองกลาง สป. ฝ่ายประสานราชการลับ ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เสนอให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการองค์การตลาดและกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่รวม ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง พร้อมเสนอรายชื่อคณะกรรมการชุดใหม่และข้อมูลแบบ สลค. ๐๖ (๑๒) ให้จำเลยพิจารณา ซึ่งจำเลยก็ได้พิจารณาและลงนามเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาและนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป คณะกรรมการชุดใหม่ประกอบด้วยนายสมิทธิ นายชวัญย์ สวัสดิ์-ชูโต นายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล สินธุนาวา นายปฐม นางสาวกรประณม วงษ์มงคล พลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล พลเอก พอพล มณีรินทร์ พลโท รุจวินท์ กิจวิทย์ นายทอง วิริยะจารุ นายทิวารกาล เทพทอง นายนิพล ดวงขวัญ และนายจิระ พันธศิริ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ตามข้อเสนอของจำเลย มีผลให้กรรมการ

องค์การตลาดชุดเก่าสี่คน ได้แก่ นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิตย์พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาดตามที่จำเลยเคยให้สัมภาษณ์ไว้ และทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัช ต่อมาวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยเพิมอบนโยบายการบริหารแก่องค์การตลาด การกระทำของจำเลยเป็นการใช้สถานะหรืออำนาจหน้าที่ก้าวก่ายแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย ทำให้นายธีธัชได้รับประโยชน์และก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การตลาดหรือกระทรวงมหาดไทย เหตุเกิดที่กระทรวงมหาดไทย แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ถนนสวนผัก แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และทำเนียบรัฐบาล ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓, ๑๙๔, ๑๙๕

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือไปยังกระทรวงมหาดไทย ร้องเรียนนายธีธัช

สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดอ้างว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในหลายเรื่อง ต่อมานายวิบูลย์ สงวนพงศ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว คณะกรรมการองค์การตลาดมีคำสั่งที่ ๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่ต่อมาคณะกรรมการองค์การตลาดมีมติยกเลิกคำสั่งดังกล่าว แล้วมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงชุดใหม่ ตามคำสั่งที่ ๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงชุดใหม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วรายงานผลการตรวจสอบให้นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดพิจารณา ต่อมาวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญมีบันทึกข้อความองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทยที่ มท. ๕๑๐๑/๙๓๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผลการตรวจสอบให้ทราบว่าบางเรื่องร้องเรียนมีมูล ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ มายังนายสำคัญแจ้งให้สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างติดตั้งกล้องวงจรปิดและเรื่องการเข้ารับตำแหน่งของนายธีรัชที่อาศัยเป็นญาติความเป็นญาติของรองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ทินพงษ์ ประธานกรรมการองค์การตลาดขณะนั้น ส่วนเรื่องการจัดจ้างซ่อมแซมระบบเครื่องดับเพลิงให้ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม และเรื่องการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักงานตลาด สาขาบางคล้า ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรัช กับให้ร้องทุกข์กล่าวโทษแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญา แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรัชในวันที่ ๒

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด สั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ที่นัดไว้ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิแจ้งคำสั่งของจำเลยให้นายสำคัญ ทราบ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน โดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ซึ่งยังไม่ได้มอบนโยบายในการ ปฏิบัติงานแก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดอีกครั้งในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ. ๑๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิ แจ้งให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างบันทึก ข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยนายธีธัชบันทึกข้อความในหนังสือดังกล่าวว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และ บัญชาของรมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง” นายสำคัญจึงมีหนังสือ องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อเชิญคณะกรรมการองค์การตลาดประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ โดยขอเลื่อนนัดจากวันที่ ๑๒

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตาม
เอกสารหมายเลข จ. ๑๗ ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีมติให้
เลิกจ้างนายอิธิชตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้องจ่ายเงิน
ค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ในกรณีกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการ
เสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหาย
ให้สัญญาจ้างสิ้นสุดลงและเห็นชอบแต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช ให้ทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การ
ตลาดชั่วคราวตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๔ ตั้งแต่วันที่ ๑๖
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะมีการสรรหาผู้อำนวยการตลาดคนใหม่ ที่ประชุมยังมี
มติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายอิธิชและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสารหมายเลข
จ. ๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่าย จำเลยโทรศัพท์หานายสำคัญแจ้งว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของ
จำเลย เป็นการไม่เชื่อฟัง และไม่ให้เกิดคดีจำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์
ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้
แจ้งให้จำเลยทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องการทุจริตของนายอิธิช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับ
ดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายอิธิชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การ
ตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๙
เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธาน
กรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด ระบุว่า จำเลยมีคำสั่งให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการ
องค์การตลาดไว้ก่อน การประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุม

โดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญประชุมในวันดังกล่าวเวลา ๙ นาฬิกา ก่อนเวลาประชุมทำให้กรรมการบางคนไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม จึงเป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจกระทรวงการคลัง ที่กำหนดให้ต้องมีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งมิใช่การประชุมที่จำเป็นเร่งด่วน ตามเอกสารหมาย จ. ๑๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดถึงนายประชาธิปไตยเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่าไม่ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ และสัญญาสิ้นสุดลงตามข้อ ๕.๑ โดยปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยและดำเนินคดีอาญาแก่นายธีธัช ตามเอกสารหมาย จ. ๒๐ คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงประชุมพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัชและคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษสองครั้ง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามลำดับ แต่นายธีธัชไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ตามเอกสารหมาย จ. ๒๑ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน ได้แก่ นายสมิทธิ นายชาวันย์ สวัสดิ์-ชูโต นายขวัญชัย วงศ์นิติกร นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรพล สินธุนาวา นายปฐม แหยมเหตุ นางสาวกรประณม วงษ์มงคล พลตำรวจตรี ปิยะ สอนตระกูล พลเอก พอพล มณีรินทร์ พลโท รุจวินท์ กิจวิทย์ นายทอง วิริยะจารุ นายทิวารกาล เทพทอง นายนิพล ดวงขวัญ

และนายจิระ พันธศิริ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน ตามรายชื่อบุคคลที่จำเลยเสนอ ทำให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม จำนวน ๔ คน ได้แก่ นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิธย์ ศิธราชู พ้นจากตำแหน่ง ตามเอกสารหมายเลข จ. ๒๒ และ จ. ๒๔ และเป็นเหตุให้นายอนันต์ นายปฐม และนายศักดิ์ศิลป์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัยร้ายแรงต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่และไม่อาจประชุมต่อไปได้ จึงไม่มีการดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธชอิก เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๑๓๖ แจกไปยังประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาดให้ชะลอและงดการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ และยืนยันว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข จ. ๒๓ ต่อมาวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมอบนโยบายในการบริหารกิจการขององค์การตลาดที่องค์การตลาด วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ อีกครั้ง โดยที่ประชุมมีมติเพียงให้รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข ล. ๒๓

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้ตามทางไต่สวนจะได้รับความจากนายสำคัญว่า นายสำคัญได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องที่มีพนักงานขององค์การตลาดร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธชอิกในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาดมาตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ จนมีการนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวใน

วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามที่ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความ สำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมใน ๔ ประเด็น แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งต่อมามีการเลื่อนการประชุมไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามลำดับก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำเบิกความของนายสำคัญมีเพียงว่า นายสำคัญรายงานเรื่องการดำเนินการของคณะกรรมการองค์การตลาดที่ได้ดำเนินการต่าง ๆ ในเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนนายอิทธิชัยให้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบเท่านั้น แม้จะอ้างว่าได้รายงานไปตามลำดับชั้น แต่ก็ไม่ปรากฏว่าได้มีการรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือจำเลยในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ทราบหรือไม่ อย่างไร คงปรากฏจากหนังสือโต้ตอบระหว่างนายสำคัญกับปลัดกระทรวงมหาดไทยเท่านั้น ตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๑ บัญญัติให้ผู้อำนวยการองค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่เป็นผู้จัดการและดำเนินกิจการขององค์การให้เป็นไปตามนโยบาย และระเบียบข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนี้ต้องมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์การตลาดอย่างมาก ทั้งยังเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานตามนโยบายขององค์การตลาดที่ได้รับมอบหมาย การแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดย่อมส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้ ดังนี้ การแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาดถือว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายขององค์การตลาดด้วย ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการ ฉะนั้นการที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะพิจารณาเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนนายอิ๊ซซึ่งอาจมีผลให้นายอิ๊ซต้องถูกเลิกจ้างและถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐมนตรีว่าการหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนตำแหน่งดังกล่าวมีสิทธิหรืออำนาจที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องหรือรับรู้เท่าที่ไม่มีลักษณะเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาด การที่จำเลยรับรู้เกี่ยวกับเหตุในคดีนี้มาก่อนหรือไม่ เพียงเท่านี้หาได้มีผลให้การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการก้าวก่ายแทรกแซงการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ ภายหลังเมื่อจำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดแล้ว จำเลยย่อมมีอำนาจกำกับดูแลและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การตลาดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้ จำเลยย่อมมีอำนาจกำหนดและมอบนโยบายเพื่อให้การดำเนินการขององค์การตลาดบรรลุวัตถุประสงค์ของคณะรัฐมนตรีและของตน พฤติการณ์ของจำเลยตามที่โจทก์อ้างว่า จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิแจ้งให้นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดทราบ แล้วนายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน ระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ทั้งสองคน ซึ่งยัง

ไม่ได้มอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยนั้น
เจือสมกับเหตุผลการชะลอการประชุมตามทางใต้สวนของจำเลยที่ต้องการรอให้มีการมอบนโยบาย
แก่หน่วยงานเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่จำเลยจะมอบให้ แสดงให้
เห็นว่า นายสำคัญก็ยอมรับว่า การดำเนินการขององค์การตลาดที่จะดำเนินการต่อไปควรต้องรอรับ
นโยบายจากจำเลยเสียก่อน แม้ช่วงเวลาดังกล่าวจะเป็นระยะเวลาก่อนที่จะคำสั่งแต่งตั้งจำเลยให้กำกับ
ดูแลองค์การตลาดจะมีผลบังคับก็ตาม พฤติการณ์ของนายสำคัญดังกล่าวเป็นการยอมรับว่าจำเลย
ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดจริง เพียงแต่รอคำสั่งแต่งตั้งเป็นทางการจาก
กระทรวงมหาดไทยและรอให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเท่านั้น นอกจากนี้ เหตุผลที่นายสำคัญอ้างใน
หนังสือขอเลื่อนการประชุมดังกล่าวยังแสดงให้เห็นว่า นอกจากองค์การตลาดแล้วยังมีหน่วยงานและ
รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยอื่นที่ต้องรอรับมอบนโยบายจากจำเลยก่อนเช่นเดียวกัน
เจือสมกับคำเบิกความของจำเลยที่ว่า จำเลยให้ฝ่ายเลขานุการของจำเลยประสานหน่วยงานและ
รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยต่าง ๆ ที่จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลขอให้เลื่อนการ
ประชุมคณะกรรมการของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ออกไป เพื่อรอให้รับมอบนโยบายจาก
จำเลยเสียก่อน อันมีลักษณะขอความร่วมมือเป็นการทั่วไปจากหน่วยงานที่จะต้องอยู่ภายใต้กำกับ
ดูแลของจำเลยในภายหน้าให้ชะลอการดำเนินการต่าง ๆ ไว้ก่อนเพื่อรอนโยบายของจำเลยเป็นไป
ในทางเดียวกัน ไม่ใช่เฉพาะแต่องค์การตลาดเท่านั้น ทั้งการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาด
เกี่ยวกับนายธีธัชถือว่าเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวพันกับการบริหารและการดำเนินงานขององค์การ
ตลาด อันสัมพันธ์โดยตรงกับนโยบายที่ต้องรับมอบจากจำเลย จำเลยยังเป็นผู้มีอำนาจ
เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งหรือถอดถอนบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด

ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๒๐ โดยได้ความตามพยานจำเลย
ปากพลเอก พอพลว่า การกระทำของจำเลยเป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไปทางการเมืองเมื่อมี
รัฐมนตรีได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เข้าดำรงตำแหน่งใหม่ มิใช่การกระทำที่ผิดปกติแต่อย่างใด การ
กระทำของจำเลยตามข้ออ้างของโจทก์ส่วนนี้ยังถือไม่ได้ว่า จำเลยก้าวก่ายแทรกแซงการ
ดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดดังอ้าง สำหรับการเลื่อนประชุมจากวันที่ ๑๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น แม้นายสำคัญจะเบิกความว่า เหตุที่มี
การนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดใหม่ในเวลาอันสั้น เพราะเป็นเรื่องเร่งด่วนที่
ปลัดกระทรวงมหาดไทยเร่งรัดให้คณะกรรมการองค์การตลาดพิจารณาให้แล้วเสร็จและรายงาน
ผลโดยเร็วก็ปรากฏว่า หลังจากปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่ง
ให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการตรวจสอบแก่นายสำคัญว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล วันที่
๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญมีบันทึกข้อความองค์การตลาด ที่ มท. ๕๑๐๑/๙๓๙ ไปยัง
ปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ทราบ แล้วปลัดกระทรวง
มหาดไทยมีบันทึกข้อความ สำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม
๒๕๕๕ แจ้งกลับมายังนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในสี่ประเด็น พร้อมให้ดำเนินการทาง
วินัยแก่นายธีธัช และร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแก่ผู้เกี่ยวข้องในความผิดอาญา โดยต้อง
รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญได้นัดประชุม
คณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก็เป็นการพ้นระยะเวลาที่
ปลัดกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

แล้ว นอกจากนี้ นับแต่การประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดนัดประชุมเพียงเดือนละ ครั้งและไม่เคยนัดประชุมห่างกันในระยะเวลายันสิ้น การเลื่อนการประชุมของคณะกรรมการ องค์การตลาดจากวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้วเลื่อนไป เป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงมีลักษณะเป็นการนัดประชุมที่เร่งรีบผิดปกติวิสัยที่ คณะกรรมการองค์การตลาดเคยปฏิบัติ ทั้งเรื่องดังกล่าวก็มีใช้เรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่มีผลกระทบ ต่อการดำเนินงานขององค์การตลาดหรือเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนรับมอบ นโยบายจากจำเลยจนถึงขนาดไม่อาจเลื่อนการประชุมออกไปอีกได้ ทั้งที่นายสำคัญก็อ้างเหตุ ของการเลื่อนประชุมเพื่อรอรับมอบนโยบายของจำเลยเสียก่อน การเลื่อนประชุมนี้ยังไม่ เป็นไปตามหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ที่กำหนดให้ ต้องส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน การที่คณะกรรมการองค์การตลาดมีมติให้ยกเลิก คณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงชุดเดิม และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงชุดใหม่ใน วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กับมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชโดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้อง จ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนใด ๆ โดยอ้างว่าเป็นการกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วย ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ กับจงใจทำให้องค์การตลาด ผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหายนั้น ก็ปรากฏในภายหลังว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าการกระทำ ของนายธีธัชตามที่มีผู้ร้องเรียนก็ไม่มีมูลความผิดทางอาญาแต่อย่างใด ตามเอกสารหมาย ล. ๑๑ อีกด้วย พฤติการณ์ของคณะกรรมการองค์การตลาดดังกล่าวมีลักษณะเร่งรีบรวบรัด อย่างผิดปกติวิสัย การที่จำเลยแสดงความเห็นว่า คณะกรรมการองค์การตลาดมิได้ให้

ความสำคัญต่อการมอบนโยบายของจำเลยในฐานะรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลองค์การตลาด ตามคำสัมภาษณ์ของจำเลยเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทางหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์นั้น อันมีลักษณะเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นดังกล่าว และเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายหลังจากเหตุการณ์ในคดีนี้ จึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดดังที่โจทก์กล่าวอ้าง การแจ้งให้เลื่อนการประชุมดังกล่าวก็เป็น การชะลอการประชุมออกไปก่อนเท่านั้น จำเลยไม่ได้เข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงใน กระบวนการสอบวินัยและการลงมติของคณะกรรมการแต่อย่างใด จึงรับฟังไม่ได้ว่า การเลื่อนประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดของจำเลยเป็นไปเพื่อต้องการช่วยเหลือนายธีรัช ส่วน การแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามข้อเสนอของจำเลย เป็นเหตุให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม จำนวน ๔ คน ได้แก่ นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศนิตย์พ้นจากตำแหน่งกรรมการ องค์การตลาดตามที่จำเลยเคยให้สัมภาษณ์ไว้ นั้น ก็ได้ความจากนายสำคัญว่า ก่อนที่นายสำคัญจะ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการองค์การตลาด คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระ โดยไม่ให้เหตุผลในการปรับเปลี่ยน คณะกรรมการองค์การตลาดชุดนั้นเช่นเดียวกัน ทั้งการที่จำเลยเสนอไปตามลำดับเพื่อให้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งและแต่งตั้งคณะกรรมการ องค์การตลาดชุดใหม่ โดยคณะกรรมการชุดเดิมจะไม่มีข้อบกพร่องหรือดำรงตำแหน่งยังไม่ครบวาระ นั้น พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ประธาน กรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย

(๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทน ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจที่จะปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมไม่จำเป็นต้องมีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมอย่างใด เมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาด ฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข จ. ๖๖ เป็นเรื่องที่นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ขณะนั้น) เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาด ชุดของนายสำคัญ ซึ่งเป็นชุดที่เกิดเหตุคดีนี้ ก็เป็นการแต่งตั้งโดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นกำหนดก่อนวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องให้เหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมอย่างใด ทั้งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ ที่บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง โดยมิได้บัญญัติว่า คณะรัฐมนตรีจะต้องแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าวในกรณีใดบ้าง หรือต้องให้เหตุผลประกอบการมีคำสั่งแต่งตั้ง การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดที่มีนายสำคัญเป็นประธานกรรมการก่อนครบวาระ จึงเป็นไปโดยชอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ การกระทำของจำเลยดังกล่าวไม่เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบแต่อย่างใด แม้ต่อมาคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่มีมติยกเลิกคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงนายอิทธิช

ชุดเดิม และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่มีพลเอก พอพล เป็นกรรมการแล้วคณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงมีมติว่า ข้อร้องเรียนนายธีธัชไม่มีมูล โดยนายสมิทธิเป็นผู้สั่งให้ยุติเรื่องร้องเรียน
สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไม่ปรากฏว่าจำเลยเข้าไปเกี่ยวข้องหรือสั่งการ
คณะกรรมการองค์การตลาด คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง หรือนายสมิทธิกับพวกเช่นกัน และ
ข้อเท็จจริงก็ไม่ปรากฏอีกด้วยว่า นับแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่จำเลยมอบนโยบายที่องค์การ
ตลาดแล้ว จำเลยเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุในคดีนี้อีก เมื่อไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดที่แสดงให้เห็นว่า
จำเลยมีพฤติการณ์ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาดดังอ้าง
ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ
หน้าที่โดยทุจริต หรือเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือ
หน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดตามที่
โจทก์ฟ้อง

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง.

นายวุฒิชัย หรรุจิตตวิวัฒน์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาด ยื่นคำกล่าวหาต่อโจทก์ว่า จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด อดีตผู้อำนวยการองค์การตลาด โจทก์ไต่สวนแล้วมีมติเสียงข้างมากกว่ากรณีมีมูลความผิดจึงส่งรายงานไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน เอกสารและ
ความเห็นของโจทก์ยังไม่สมบูรณ์ จึงตั้งคณะกรรมการร่วมกับโจทก์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน แต่
คณะกรรมการไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์เห็นว่าคดีมีมูลและหลักฐานเพียงพอจึงฟ้องเป็นคดีนี้ โดยเมื่อ
เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่า นายธีรชัย
ผู้อำนวยการองค์การตลาด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้
คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้
กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการ
ทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน แล้วให้
รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธาน
องค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา
รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการ
ประชุมโดยให้เหตุผลว่า มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่แต่ยังไม่มี
การมอบหมายนโยบายในการปฏิบัติงาน จากนั้นได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
แต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมไว้อีก ในวันประชุม
นายธีรชัยได้แจ้งให้ประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน
สป. ส่วนที่ ๓๓๓๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีรชัยบันทึกทำ
หนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้น และตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการ

ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอีธัช และมีมติให้เลิกจ้างนายอีธัชกรณีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย แล้วตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดเป็นผู้อำนวยการชั่วคราว กับให้ตั้งกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังการประชุมจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญกล่าวหาว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมกรณีการทุจริตของนายอีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายอีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาติปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลย มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อกฎหมาย การประชุมจึงไม่ผูกพันองค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมีหนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาติปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว ต่อมาจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัยนายอีธัชพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้นายอีธัชไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและสามารถทำหน้าที่

ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมกรรมการองค์การตลาดทั้งก่อนและหลังได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาด ประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย ทำให้นายธีธัชได้ประโยชน์ และองค์การตลาดได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่กระทรวงมหาดไทย แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ถนนสวนผัก แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และทำเนียบรัฐบาล ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓, ๑๙๔, ๑๙๕

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑

มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมาวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อนายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดว่า เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญจึงมีบันทึกข้อความ องค์การตลาด ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผล ต่อมา ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นายสำคัญสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น โดยเรื่องการจัดจ้าง ปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักการตลาด สาขาบางลำภู ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช และให้ ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้ กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานาย สำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันดังกล่าว ออกไปก่อนโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน และยังไม่มีกรมอบ นโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ครั้นวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ก่อนถึงวันประชุมในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลย โทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมออกไป ครั้นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนเริ่มการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไป โดยอ้างถึงบันทึกข้อความ

กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีรชัย บัณฑิตทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก.อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีรชัย สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาดลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้เลื่อนการประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรชัย และที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีรชัยเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้องจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ในกรณีกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามสัญญา ข้อ ๕.๓.๑ และจงใจทำให้องค์การตลาดผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหายตามสัญญาข้อ ๕.๓.๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และให้สัญญาสิ้นสุดลงตามข้อ ๕.๑ กับเห็นชอบให้แต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาด ทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๔ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีรชัยและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ในวันเดียวกันช่วงบ่ายจำเลยโทรศัพท์มาต่อนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟังและไม่ให้เกิดภัยจำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และไทยรัฐออนไลน์ในทำนอง

ว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้จำเลยทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องการทุจริตของ นายธีรช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีรชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัว คณะกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าการที่คณะกรรมการองค์การตลาดนัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญประชุม เวลา ๙ นาฬิกา และนัดประชุมเวลา ๑๐ นาฬิกา กรรมการบางคนไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ดังนั้นการประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มิชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมาจำเลยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้กรรมการชุดเดิมบางส่วนซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีรชต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

องค์การตลาดและไม่ได้รับแต่งตั้งกลับเข้ามาใหม่ คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงดังกล่าวจึงต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีก้ำก่ายแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดในขณะนั้น อันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัชต่อกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยจึงมีหนังสือสั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายงานผลว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญมีบันทึกข้อความองค์การตลาดไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งกลับมาให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมบางประเด็น และให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช กับให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขณะนั้นจำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด โจทก์มีนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาดในขณะนั้นเบิกความเป็นพยานยืนยันว่า วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์มาหานายสมิทธิแจ้งให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิจึงแจ้งให้นายสำคัญทราบต่อหน้ากรรมการอื่นอีกหลายคน ซึ่งต่อมานายสำคัญได้มีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมามีการกำหนดวันประชุมใหม่เป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายสมิทธิเบิกความว่า ก่อนวันประชุมคือในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิอีกครั้งสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก และเมื่อถึงวันประชุมนายธีธัชก็แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชได้มีบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของรมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก.อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปอีกครั้ง จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า ในวันเวลาที่นายสมิทธิอ้างว่าจำเลยโทรศัพท์สั่งการให้เลื่อนการประชุมองค์การตลาดออกไปนั้น เป็นช่วงที่จำเลยได้รับโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด โดยมีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยให้จำเลยกำกับดูแลองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งการที่จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้เลื่อนประชุมดังกล่าวปรากฏ

ข้อเท็จจริงเพียงว่า เพื่อขอให้รื้อจำเลยมอบนโยบายการดำเนินการแก่องค์การตลาดก่อนเท่านั้น อันเป็นเหตุผลที่สอดคล้องกับความตามบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๒๑๑.๖/ว.๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งเวียนแจ้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้ชะลอโครงการและเรื่องสำคัญออกไปจนกว่าจะทราบข้อมูลหรือนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯให้มาดำรงตำแหน่งใหม่เสียก่อน ทั้งในการเลื่อนการประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป นายสำคัญก็ให้เหตุผลทำนองเดียวกันว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ คน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย แสดงให้เห็นว่านายสำคัญเองก็ยอมรับว่า การดำเนินการขององค์การตลาดที่จะดำเนินการต่อไปนั้นจะต้องรอรับนโยบายจากจำเลยเสียก่อน โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาว่า การที่คณะกรรมการองค์การตลาดจะพิจารณาหรือมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งกรณีการทุจริตของนายธัชซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดในองค์การตลาดนับว่าเป็นเรื่องสำคัญ การรอการพิจารณาไว้จนกว่าจะมีรัฐมนตรีซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลเสียก่อนจึงมิใช่กรณีผิดปกติในการปฏิบัติงาน ประกอบกับได้ความจากคำเบิกความของจำเลยด้วยว่า จำเลยได้ให้ฝ่ายเลขานุการของจำเลยประสานหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยต่างๆที่จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลขอให้เลื่อนการประชุมคณะกรรมการของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจนั้นๆออกไปเพื่อรอรับมอบนโยบายจากจำเลยเสียก่อน ดังนั้นการที่จำเลยสั่งการทางโทรศัพท์ไปยังนายสมิทธิให้เลื่อนการประชุม จึงหาใช่เป็นการแจ้งโดยเจาะจงเฉพาะในการดำเนินงานขององค์การตลาดเพียงแห่งเดียวไม่ เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยมี

พฤติกรรมอื่นใดนอกเหนือจากนี้อีก การกระทำของจำเลยตามที่ไต่สวนได้ความมาจึงเป็นไปตามแนวปฏิบัติโดยทั่วไปเมื่อมีรัฐมนตรีได้รับโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำโดยมีเจตนาเพื่อให้คณะกรรมการองค์การตลาดจัดการประชุมและลงมติตามความต้องการของจำเลย หรือเพื่อช่วยเหลือนายธีธัชแต่อย่างใด ส่วนการที่จำเลยได้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่า อาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน และต่อมานายสมชัย กิจเจริญรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักปลัดกระทรวง ได้ทำบันทึกข้อความ กองกลาง สป. ฝ่ายประสานราชการ ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง และได้เสนอรายชื่อคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน ไม่รวมผู้อำนวยการองค์การตลาดซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้จำเลยให้ความเห็นชอบ และจำเลยได้ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน ตามข้อเสนอของจำเลยทำให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม ๔ คน พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาดตามที่จำเลยเคยให้สัมภาษณ์ไว้ นั้น เห็นว่า พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือ

กรรมการ เข้าแทนผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน”

เช่นนี้คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมได้ ก่อนครบวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดดังกล่าวไม่จำเป็นต้องมีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมี เหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมอย่างใด ทั้งเมื่อพิจารณาว่าก่อนหน้านี้ เมื่อปี ๒๕๕๔ นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นก็เคยเสนอ แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดที่นายสำคัญเป็นประธานเข้ามาแทนชุดเดิม โดยให้กรรมการ องค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระโดยไม่จำเป็นต้องมีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้อง มีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนแต่อย่างใด อีกทั้งต่อมายังปรากฏตามเอกสารของสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีที่เสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้ง ประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ และ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ เอกสารหมายเลข ๑๗ และ ๒๑ ซึ่งเป็นการแต่งตั้งกรรมการองค์การ ตลาด โดยเฉพาะประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ มีการเสนอให้กรรมการ บางส่วนพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระโดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมไม่จำเป็นต้องมีข้อบกพร่องหรือ คณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนเช่นกัน จึงแสดงให้เห็นว่าการปรับเปลี่ยนกรรมการ องค์การตลาดนั้น นอกจากบทบัญญัติของกฎหมายจะให้อำนาจแก่คณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้วยังเป็น เรื่องปกติธรรมดาที่มีการดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกันมาโดยตลอด นอกจากนี้จำเลยก็เพียง เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดที่มีนายสำคัญเป็นประธาน กรรมการก่อนครบวาระเท่านั้น แต่คณะรัฐมนตรีต่างหากที่ เป็นผู้พิจารณาซึ่งอาจมีมติเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบก็ย่อมได้ การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดที่มีนายสำคัญเป็นประธาน

กรรมการก่อนครบวาระจึงเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี ประกอบกับปรากฏว่าในการแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ มีกรรมการชุดเดิมได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้ามาเป็นคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ถึง ๘ คน รวมถึงนายสมิทธิประธานกรรมการชุดใหม่ก็เคยเป็นรองประธานกรรมการในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม หากให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ทั้งหมด ๑๔ คน ไม่ อีกทั้งกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาใหม่ ๓ คน คือ นายสมิทธิ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายปฐม แหยมเกตุ ต่างก็เป็นกรรมการชุดเดิมที่เคยลงมติเลิกจ้างนายธีธเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยนายอนันต์และนายปฐมเคยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธด้วย หากจำเลยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือนายธีธก็ไม่น่าจะเสนอแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการองค์การตลาดอีก การกระทำของจำเลยจึงยังฟังไม่ได้ว่า เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีธ สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาดในขณะนั้น จำเลยจึงไม่มีความผิดตามฟ้อง

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง.

นางเมทินี ชโลธร

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖๖/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูล กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้

ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุม จากนั้นได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก และในวันนัดประชุม นายธีธัช ได้แจ้งให้ประธานกรรมการองค์การตลาดเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมได้มีมติให้เลิกจ้างนายธีธัช กรณีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญกล่าวหาว่า จัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำลังถูกดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลย มีหนังสือถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การ

ตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อกฎหมาย การประชุมไม่ผูกพันองค์การตลาด และต่อมา จำเลยได้เสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ทำให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัย พ้นจากตำแหน่ง แล้วนายอิธิชไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและสามารถทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมทั้งในขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแล องค์การตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้ว และพฤติกรรมอื่น ๆ ประกอบกันเป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือ นายอิธิชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย ทำให้นายอิธิชได้ประโยชน์ ส่วนองค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ (เดิม) และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓, ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญ ประธานกรรมการ

องค์การตลาดนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า “เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย” ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๔ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญได้มีหนังสือองค์การตลาด นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ ดาราการ ณ อยุธยา ให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธัชได้แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก.อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๗ ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช โดยที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาดตามสัญญา

จ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้อง
จ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ในกรณีกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามสัญญา ข้อ ๕.๓.๑ และจงใจทำให้อ
องค์การตลาดผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหายตามสัญญาข้อ ๕.๓.๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
และให้สัญญาสิ้นสุดลงตามข้อ ๕.๑ และให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่
เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๘ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว
หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้
ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาด
โดยตรง ถือว่าเสียมรรยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการ
โดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๙ วันที่
๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่ง
เป็นเลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท.
๐๑๐๐.๓/๕๑ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ถึงประธานกรรมการและ
คณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การ
ตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า “การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ
เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
องค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญ
ประชุม เวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญ

ประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้นการประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีชอบ และไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด” ตามเอกสารหมาย จ. ๑๖ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุด ใหม่ จำนวน ๑๔ คน และให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ตาม เอกสารหมาย จ. ๒๒ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้คณะกรรมการชุด เดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่จำนวน ๑๔ คน ตามข้อเสนอของจำเลย ทำให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม จำนวน ๔ คน คือ นายสำคัญ นาย ศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิธย์พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด ตามเอกสารหมาย จ. ๒๔ แล้วจำเลยมอบนโยบายในการบริหารกิจการองค์การการตลาดเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โดยโจทก์อ้างว่า เมื่อ วันที่ ๑ และ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ แจ้งให้ชะลอการประชุม คณะกรรมการองค์การตลาด ในวันที่ ๒ และ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เป็นการใช้สถานะหรือ อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้ำก่ายแทรกแซงการทำงานขององค์การ ตลาด จำเลยต่อสู้ว่า จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิเฉพาะวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เนื่องจาก ทราบว่าจะได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด จึงโทรไปเพื่อให้ชะลอการประชุมเพราะว่า จำเลยเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งจึงขอศึกษารายละเอียดขององค์การตลาดและต้องการมามอบนโยบาย

ก่อน โดยไม่ทราบว่างค์การตลาดจะมีการประชุมกันในเรื่องอะไร และจำเลยไม่เคยรู้จักกับนายอิธิช มาก่อน เห็นว่า ที่โจทก์อ้างว่าจำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น โจทก์มีนายสำคัญและนายสมิทธิซึ่งให้ถ้อยคำไว้ในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเบิกความในชั้น ไต่สวน โดยยืนยันตามบันทึกปากคำผู้ให้ถ้อยคำที่ให้ไว้ในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ตามบันทึก ปากคำผู้ให้ถ้อยคำของนายสมิทธิ เอกสารหมายเลข จ.๓๒ ไม่ปรากฏว่านายสมิทธิให้ถ้อยคำว่า จำเลย โทรศัพท์มาในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่อย่างใด แตกต่างจากบันทึกถ้อยคำที่ยื่นต่อศาลในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่า ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปยังนายสมิทธิให้ชะลอการ ประชุมด้วย น่าเชื่อว่าบันทึกถ้อยคำของนายสมิทธิที่ให้ไว้ในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. น่าจะตรงกับ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นเวลาที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ซึ่งนายสมิทธิน่าจะจดจำข้อเท็จจริงได้ แม่นยำมากกว่า ส่วนนายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท.๕๑๐๑/ ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยระบุ เหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ๒ ท่าน ยังไม่มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่ หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย แล้ววันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมี หนังสือองค์การตลาดกระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นัด ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา แต่ต่อมาวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิเพื่อขอให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน โดยให้ เหตุผลด้วยว่าเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งจึงขอศึกษารายละเอียดขององค์การตลาดและต้องการมามอบ นโยบายก่อนซึ่งก็มีหนังสือกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวียนให้ส่วนราชการ

และรัฐวิสาหกิจชะลอโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอให้รัฐมนตรีเห็นชอบแล้วออกไปก่อน แต่กลับมีการนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อันเป็นเวลาที่ยำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดแล้ว โดยไม่ได้แจ้งการนัดประชุมและเรื่องที่ประชุมให้จำเลยทราบ ทั้งที่ยำเลยมีอำนาจที่จะกำกับดูแลตลอดจนกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๖ ต่อมาวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยจึงมีการมอบนโยบาย เมื่อทางใต้สวนไม่ปรากฏว่าจำเลยทราบวาระการประชุมว่าจะประชุมเรื่องใดมาก่อน และไม่ได้มีการพูดถึงการพิจารณาเรื่องของนายธีธัชแต่อย่างใด อีกทั้งโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดมายืนยันถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยกับนายธีธัชว่าสนิทสนมกันถึงขนาดกระทำดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือนายธีธัช

ส่วนที่โจทก์อ้างว่า การที่ยำเลยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่โดยไม่มีเหตุตามกฎหมาย เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนั้น เห็นว่า ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทน ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” แสดงว่าคณะรัฐมนตรีมีอำนาจปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดก่อนครบวาระได้ เมื่อเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การ

ตลาดฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเอกสารหมายเลข ๖๖ เป็นเรื่องที่นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้น เป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดของนายสำคัญ โดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมขณะนั้นพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ โดยไม่ปรากฏว่ากรรมการองค์การตลาดชุดดังกล่าวมีข้อบกพร่องประการใด อีกทั้งตามเอกสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่เสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ เอกสารหมายเลข ๑๗ และ ๒๑ ก็เป็นเรื่องการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาด โดยเฉพาะประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฯ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ มีการเสนอให้กรรมการบางส่วนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระโดยไม่ปรากฏว่ากรรมการองค์การตลาดชุดเดิมมีข้อบกพร่องอย่างไร จึงแสดงให้เห็นว่าการปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดนั้น บทบัญญัติของกฎหมายได้ให้อำนาจแก่คณะรัฐมนตรี และยังเป็นเรื่องปกติที่มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการในลักษณะนี้และต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การที่จำเลยเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่นั้น ตามทางไต่สวนได้ความว่าจำเลยไม่เคยรู้จักกับกรรมการองค์การตลาดทั้ง ๑๔ คน มาก่อน ทั้งคณะกรรมการองค์การตลาดที่จำเลยเสนอให้แต่งตั้งใหม่ ๑๔ คน มีกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมถึง ๘ คน และมี ๔ คน ที่ลงมติเลิกจ้างนายธีธัชเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้แก่ นายสมิทธิ นายอนันต์ นายปฐม และนายพงษ์ศักดิ์ ศิธราชู โดยนายอนันต์และนายปฐมเคยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช อีกทั้งนางสาวกรประณม วงษ์มงคล ที่ได้รับการแต่งตั้งด้วยเคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อร้องเรียนนายธีธัช หาก

จำเลยมีเจตนาช่วยเหลือนายธีธัชและก๊นแก๊งกรรมการองค์การตลาดที่เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงหรือลงมติเลิกจ้างนายธีธัช จำเลยก็ไม่นำเสนอแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวข้างต้นเข้ามาดำรงตำแหน่งด้วย การกระทำของจำเลยจึงอยู่ในกรอบอำนาจและหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดในการเสนอแต่งตั้งหรือให้กรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาใช้อำนาจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๒๗ (๓) การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง.

นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๖๑/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

```

graph LR
    A[ระหว่าง] --- B[คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ]
    A --- C[นายประชา ประสพดี]
    B --- D[โจทก์]
    C --- E[จำเลย]
  
```

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนหน้านั้นนายสำคัญ ธรรมรัต ประธานกรรมการองค์การตลาดยื่นคำกล่าวหาต่อโจทก์ว่า จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดที่พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอิธิชัย สุขสะอาด อดีตผู้อำนวยการองค์การตลาด โจทก์ได้สอบสวนแล้วมีมติเสียงข้างมาก ว่ากรณีนี้มีมูลความผิดจึงส่งรายงานไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน เอกสารและ

ความเห็นของโจทก์ยังไม่สมบูรณ์ จึงตั้งคณะทำงานร่วมกับโจทก์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์เห็นว่า คดีมีมูลและหลักฐานเพียงพอจึงฟ้องเป็นคดีนี้ เมื่อเดือน มิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่า นายธีรชัย ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวน ข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดสอบข้อเท็จจริงแล้ว ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมี มูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรชัยและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน แล้ว รายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ จึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธาน กรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดย ให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายใน การปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนั้นนายธีรชัยแจ้งประธาน กรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีรชัยทำบันทึกทำหนังสือว่า ตามข้อสั่งการ ข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัดประชุมใหม่ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าว ที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีรชัยกรณีกระทำความผิด

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๒ และจงใจ
ทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังจากนั้น
จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย ใน
วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การ
ตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำลังกับดูแล
โดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาด
ดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลย มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อ
กฎหมาย การประชุมดังกล่าวจึงไม่ผูกพันองค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมี
หนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว
หลังจากนั้นจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้น
จากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวก
รวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัยพ้นจากตำแหน่ง นายธีธัชไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่
ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การ
ตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้ว ประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้อำนาจหรือ
อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือนายธีธัช
ไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย เป็นเหตุให้นายธีธัชได้ประโยชน์ ส่วนองค์การตลาดได้รับความเสียหาย

ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๗๒ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงขึ้นมาสอบสวนหาข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญได้มีบันทึกรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นายสำคัญสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้ว

รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยัง ไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ.๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอ การประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการ ประชุม นายธีธัชได้แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความ กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึง นายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และปัญหาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่อง สำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อด. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อน จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นาย ธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัด ประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ.๑๗ วันที่

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชโดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมายเลข ๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายพงศ์นิธย์ นายอนันต์ และนายจิรพล กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารเช้าที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญโดยใช้โทรศัพท์หมายเลขเดิม และพูดต่อว่านายสำคัญว่า จัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟังจำเลย และไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข ๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า “การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบ

กับการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญประชุม เวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุม เวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด” ตามเอกสารหมาย จ.๑๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงมีหนังสือที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตยชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชว่า ไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ และทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามข้อ ๕.๑ ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยและให้ดำเนินคดีอาญากับนายธีธัช ตามเอกสารหมาย จ.๒๐ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้นายอนันต์ นายปฐม และนายศักดิ์ศิลป์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงดังกล่าวจึงต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่ไม่อาจดำเนินการประชุมต่อไปได้

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาด อันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงในทางไต่สวนปรากฏว่า

เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัชต่อ
กระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้
คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงมีบันทึก
ข้อความองค์การตลาดไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ทราบว่า
เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความแจ้งกลับมายังนายสำคัญ
ให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัช รวมทั้งให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อ
พนักงานสอบสวนในความผิดอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบ
ภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาใน
วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ครั้นเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรง
ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด
ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก่อนถึงวันนัด
ประชุมได้ความตามคำเบิกความของนายสมิทธิว่า วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์มาหา
นายสมิทธิซึ่งเป็นรองประธานกรรมการองค์การตลาดสั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการ
องค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิแจ้งให้นายสำคัญในฐานะประธาน
กรรมการองค์การตลาดทราบ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่
มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การ
ตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป ต่อมาวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมี
หนังสือองค์การตลาดนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด โดยนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิเพื่อสั่งการ

ให้ชะลอการประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก อย่างไรก็ตามการที่จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิติงก่ลาวัณย์ ก็ปรากฏข้อเท็จจริงเพียงเพื่อขอให้คณะกรรมการองค์การตลาดเลื่อนการประชุมออกไปเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายการดำเนินการให้แก่องค์การตลาดก่อนเท่านั้น สอดคล้องกับบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว. ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่เวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอโครงการและเรื่องสำคัญออกไป จนกว่าจะทราบข้อมูลหรือนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่เสียก่อน ทั้งนายสำคัญเองก็เคยมีหนังสือองค์การตลาดขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเช่นเดียวกัน พฤติการณ์ที่จำเลยโทรศัพท์ขอเลื่อนการประชุมดังกล่าวจึงฟังได้ว่าเป็นไปโดยมีเจตนาเพื่อให้รอฟังการมอบนโยบายเท่านั้น เมื่อทางใต้สวนไม่ปรากฏว่าจำเลยได้สั่งการหรือกระทำการอื่นใดอีกอันเป็นการให้เข้าใจได้ว่าช่วยเหลือมิให้นายธีธัญญ์ดำเนินการทางวินัย การกระทำของจำเลยจึงเป็นไปตามแนวปฏิบัติในกรณีที่มีรัฐมนตรีได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งใหม่ หาใช่เป็นสั่งการเพื่อให้คณะกรรมการองค์การตลาดจัดประชุมและลงมติตามที่จำเลยต้องการดังที่โจทก์กล่าวอ้างแต่อย่างใด ส่วนที่โจทก์อ้างว่า คณะกรรมการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่ไปโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ไม่มีเหตุตามกฎหมาย และ

การแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ดังกล่าวโดยไม่เสนอให้นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิศย์ มีชื่อเป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ทำให้ทั้งสี่คนต้องพ้นจากตำแหน่ง กรรมการองค์การตลาด เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจใน ตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตนั้น ข้อนี้จำเลย ได้แย้งว่า การเสนอให้มีการปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดกระทำไปโดยถูกต้องตามขั้นตอนของ กฎหมาย การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้นทำกันตลอดเวลาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง รัฐบาล เห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การตลาดนั้น มีกฎหมายบัญญัติไว้ตาม พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ โดยวรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ประธาน กรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้ แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทนผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้ อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจที่จะปรับเปลี่ยน คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมไม่จำเป็นต้องมี ข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมแต่ อย่างไม่ใด ทั้งเมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาด ฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ อื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเอกสารหมายเลข จ.๖๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดของนายสำคัญก็เป็นการ แต่งตั้งโดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นกำหนดก่อนวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาด

ชุดเดิมไม่มีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่า คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการพิจารณาให้คณะกรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่ต้องมีเหตุผลใด ๆ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ได้ การกระทำของจำเลยจึงยังคงอยู่ในกรอบอำนาจและหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓) ซึ่งต่อมาเมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ปรากฏว่า กรรมการชุดเดิมยังคงได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้ามาเป็นคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่แปดคน ซึ่งกรรมการแปดคนนี้มีสามคน ได้แก่ นายสมิทธิ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายปฐม แหยมเกตุ เคยลงมติเลิกจ้างนายธีธัชในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายอนันต์และนายปฐมก็เคยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ส่วนนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อร้องเรียนนายธีธัชมาก่อน หากจำเลยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือนายธีธัชดังที่โจทก์กล่าวอ้างมา จำเลยไม่น่าเสนอคณะรัฐมนตรีให้แต่งตั้งบุคคลทั้งสี่คนกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่อีก การกระทำของจำเลยตามที่โจทก์กล่าวอ้างมายังฟังไม่ได้ว่า จำเลยมีเจตนาใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาด การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง.

นายโสฬส สุวรรณเนตร์

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖๖๖/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนหน้านี้นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดยื่นคำกล่าวหาต่อโจทก์ว่า จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของ

คณะกรรมการองค์การตลาดที่พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรัช สุขสะอาด อดีตผู้อำนวยการ
องค์การตลาด โจทก์ได้สวนแล้วมีมติเสียงข้างมาก ว่ากรณีนี้มีมูลความผิดจึงส่งรายงานไปยังอัยการสูงสุด
เพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน
เอกสารและความเห็นของโจทก์ยังไม่สมบูรณ์ จึงตั้งคณะทำงานร่วมกับโจทก์เพื่อรวบรวม
พยานหลักฐาน คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์เห็นว่า คดีมีมูลและหลักฐานเพียงพอจึงฟ้องเป็น
คดีนี้ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยัง
กระทรวงมหาดไทยว่า นายธีรัช ผู้อำนวยการองค์การตลาด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวง
มหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การ
ตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมี
มูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงาน
สอบสวน แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ
ประธานองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา
รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการ
ประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ ยังไม่ได้มีการมอบ
นโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เมื่อวันที่ ๑๑

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนั้นนายธีธัช
แจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ส่วนที่สุด
ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อ
สั่งการข้างต้นและตามบัญชารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญ
ต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัด
ประชุมใหม่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าว ที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกรณี
กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.
๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง
หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติ
แก่จำเลย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการ
องค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับ
ดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการ
องค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ นายประชาติปไตย คำสิงห์นอก เลขานุการของจำเลย มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อ
กฎหมาย การประชุมดังกล่าวจึงไม่ผูกพันองค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมี

หนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวก รวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัยพ้นจากตำแหน่ง นายธัชจึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้ว ประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย เป็นเหตุให้นายธัชได้ประโยชน์ ส่วนองค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๓๒ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒

พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแก่นายสำคัญ ประธานกรรมการองค์การตลาดว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญได้มีบันทึกรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นายสำคัญสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมา นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการ

ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ นัดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข ๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธัชได้แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และบัญชาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข ๑๗ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชโดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมายเลข ๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายขณะที่นายสำคัญ

นายศักดิ์ศิลป์ นายพงศ์นิติ์ นายอนันต์ และนายจิรพล กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญโดยใช้โทรศัพท์หมายเลขเดิม และพูดต่อว่านายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟังจำเลย และไม่ให้เกิดเกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า “การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญประชุม เวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงาน

คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้นการประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด” ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาด จึงมีหนังสือ องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ขี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชว่า ไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ และทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามข้อ ๕.๑ ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยและให้ดำเนินคดีอาญากับนายธีธัช ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๐ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้นายอนันต์ นายปฐม และนายศักดิ์ศิลป์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงดังกล่าวจึงต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่ไม่อาจดำเนินการประชุมต่อไปได้

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการ

องค์การตลาด อันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงในทางไต่สวนปรากฏว่า เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีรชต์ต่อ กระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้ คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงมีบันทึกข้อความองค์การตลาดไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ทราบ ว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความแจ้งกลับมาถึง นายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีรชต์ รวมทั้งให้ร้องทุกข์ กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้ กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดเพื่อพิจารณาในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลย ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และได้รับมอบหมายให้ กำกับดูแลองค์การตลาด ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ก่อนถึงวันนัดประชุมได้ความตามคำเบิกความของนายสมิทธิว่า วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์มาหานายสมิทธิซึ่งเป็นรองประธานกรรมการองค์การตลาดสั่งการให้ชะลอ การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิจึงได้แจ้งให้นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดทราบ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลงวันที่

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป ต่อมาวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาดนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด โดยนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิเพื่อสั่งการให้ชะลอการประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก อย่างไรก็ตามการที่จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิดังกล่าว ก็ปรากฏข้อเท็จจริงเพียงพอขอให้คณะกรรมการองค์การตลาดเลื่อนการประชุมออกไปเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายการดำเนินการให้แก่องค์การตลาดก่อนเท่านั้น สอดคล้องกับบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว. ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่เวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอโครงการและเรื่องสำคัญออกไป จนกว่าจะทราบข้อมูลหรือนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่เสียก่อน ทั้งนายสำคัญเองก็เคยมีหนังสือองค์การตลาดขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเช่นเดียวกัน พฤติการณ์ที่จำเลยโทรศัพท์ขอเลื่อนประชุมดังกล่าวจึงฟังได้ว่าเป็นไปโดยมีเจตนาเพื่อให้รอฟังการมอบนโยบายเท่านั้น เมื่อทางไตสวนไม่ปรากฏว่าจำเลยได้สั่งการ

หรือกระทำการอื่นใดอีก การกระทำของจำเลยจึงเป็นไปตามแนวปฏิบัติในกรณีที่มีรัฐมนตรีได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งใหม่ หาใช่เป็นสิ่งที่การเพื่อให้คณะกรรมการองค์การตลาดจัดประชุมและลงมติตามที่จำเลยต้องการดังที่โจทก์กล่าวอ้างแต่อย่างใด ส่วนที่โจทก์อ้างว่า คณะกรรมการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่ไปโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ไม่มีเหตุตามกฎหมาย และการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ดังกล่าวโดยไม่เสนอให้นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิธย์ มีชื่อเป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ทำให้ทั้งสี่คนต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตนั้น ข้อนี้จำเลยโต้แย้งว่า การเสนอให้มีการปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดกระทำไปโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้นทำกันตลอดเวลาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล เห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การตลาดนั้น มีกฎหมายบัญญัติไว้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ โดยวรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทนผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจที่จะปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมไม่จำเป็นต้องมีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรี

ต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมแต่อย่างใด ทั้งเมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาด ฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเอกสารหมายเลข จ.๖๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดของนายสำคัญก็เป็นการแต่งตั้งโดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นกำหนดก่อนวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมไม่มีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่า คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการพิจารณาให้คณะกรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่ต้องมีเหตุผลใด ๆ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ได้ การกระทำของจำเลยจึงยังคงอยู่ในกรอบอำนาจและหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ (๓) ซึ่งต่อมาเมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ปรากฏว่ากรรมการชุดเดิมยังคงได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้ามาเป็นคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่แปดคน ซึ่งกรรมการแปดคนนี้มี ๓ คน ได้แก่ นายสมิทธิ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ และนายปฐม แหม่มเกตุ เคยลงมติเลิกจ้างนายธีธัชในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายอนันต์และนายปฐมก็เคยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ส่วนนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อร้องเรียนนายธีธัชมาก่อน หากจำเลยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือนายธีธัชดังที่โจทก์กล่าวอ้างมา จำเลยก็ไม่น่าจะเสนอคณะรัฐมนตรีให้แต่งตั้งบุคคลทั้งสี่คนกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่อีก การกระทำของจำเลยตามที่โจทก์กล่าวอ้างมายัง

(อม.๔๒)

- ๑๓ -

ฟังไม่ได้ว่า จำเลยมีเจตนาใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการ
องค์การตลาดในการพิจารณากรณีการทุจริตของนายธีรัช ผู้อำนวยการองค์การตลาด การกระทำของ
จำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง.

นายประทีป ดุลพินิจธรรมา

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการองค์การตลาด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือแจ้งให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัช และร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่อง

ดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุม จากนั้นได้นัดประชุมใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ถึงวันนัดประชุมนายธีธัช แจ้งให้ประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ส่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไป และนัดประชุมใหม่ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าวที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัช กับให้ตั้งกรรมการสอบวินัยร้ายแรง วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ต่อมาจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ กรรมการสอบสวนวินัยจึงพ้นจากตำแหน่ง ทำให้นายธีธัชไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยเป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย และทำให้ องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๓/๑ (เดิม) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒ มาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔ (ใหม่)

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือสั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญจึงมีบันทึกข้อความไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความแจ้งให้นายสำคัญสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษผู้ที่เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน และยังไม่ได้มีการมอบ

นโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนการประชุมนายอิทธิได้แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดจึงมีหนังสือเลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๗ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอิทธิ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายอิทธิ เป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย ร้ายแรงกับนายอิทธิและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๘ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายอิทธิ เรื่องนายอิทธิไม่มีมูล คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นเลขานุการของจำเลยมีหนังสือถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด อ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า การประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการ

ประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การ ตลาด เป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการ นัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง จึงเป็น การประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๖ ต่อมา จำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้ง ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้นายอนันต์ นายปฐม และนายศักดิ์ศิลป์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด คณะกรรมการสอบสวนวินัย ร้ายแรงดังกล่าวจึงหยุดปฏิบัติหน้าที่

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงในทางไต่สวนปรากฏว่า เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียน การปฏิบัติหน้าที่ของนายธีธัชต่อกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือสั่งให้ คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญมีบันทึก ข้อความไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ทราบ ต่อมา ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความแจ้งกลับมายังนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้ ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช รวมทั้งให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญา กับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย และได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่

๖๕๗/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอิธิขในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งมานั้น ในส่วนนี้ได้ความจากคำเบิกความของนายสมิทธิว่า วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์มาหานายสมิทธิซึ่งเป็นรองประธานกรรมการองค์การตลาดในขณะนั้น สั่งการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นายสมิทธิจึงได้แจ้งคำสั่งของจำเลยให้นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดทราบ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๓๒ ลว ๑ พย ๕๕ ขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป ต่อมาวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือ องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๔๔๘ ลว ๖ พย ๕๕ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดอีกครั้งหนึ่ง โดยนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยได้โทรศัพท์ไปหานายสมิทธิอีกครั้งโดยใช้โทรศัพท์หมายเลขเดิมเพื่อสั่งการให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก อันเป็นการสอดคล้องกับที่นายสำคัญเบิกความมาว่า นายสมิทธิได้แจ้งพยานว่าจำเลยโทรศัพท์มาหานายสมิทธิขอให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน แต่ปรากฏว่าในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการป.ป.ช. นายสมิทธิกลับไม่ได้ให้การว่าเหตุที่มีการเลื่อนประชุมวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เนื่องจากจำเลยโทรศัพท์มาหานายสมิทธิขอให้ชะลอการประชุมออกไปก่อน นายสมิทธิจึงไปแจ้งให้นายสำคัญทราบอันเป็นการแตกต่างกัน ทั้งนายสมิทธิได้ตอบทนายจำเลยถามค้านประเด็นนี้ด้วยว่าใช่ แต่ก็ไม่ได้อธิบายให้เหตุผลว่าทำไมจึงไม่ให้การดังเช่นที่เบิกความ พยานโจทก์คนอื่นก็ไม่มีผู้ใดเบิกความยืนยัน

ในส่วนนี้ด้วย ประกอบกับจำเลยนำสืบต่อผู้ว่าไม่ได้โทรศัพท์ถึงนายสมิทธิในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอให้ชะลอการประชุมแต่อย่างใด จึงทำให้ไม่อาจรับฟังได้ว่า จำเลยได้โทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน คงรับฟังได้ตามข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นว่า วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิแจ้งให้เลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน แต่การที่จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิดังกล่าว ก็ปรากฏข้อเท็จจริงเพียงว่า จำเลยขอให้คณะกรรมการองค์การตลาดเลื่อนการประชุมออกไปเพื่อรอจำเลยมอบนโยบายการดำเนินการให้แก่องค์การตลาดก่อนเท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอิทธิชแต่อย่างใด สอดคล้องต้องกันกับบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย สำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลว ๘ พย ๕๕ ที่เวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอโครงการและเรื่องสำคัญออกไปจนกว่าจะทราบข้อมูลหรือนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้รับโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่เสียก่อน ซึ่งนายสำคัญเองก็ได้ทราบดีในเรื่องนี้ดังเห็นได้จากที่นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลว ๑ พย ๕๕ ขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปโดยระบุเหตุผลเช่นเดียวกัน เมื่อทางใต้สวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้สั่งการในเรื่องอื่นได้อีก การที่จำเลยโทรศัพท์แจ้งแก่นายสมิทธิในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อประสานขอให้เลื่อนการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนนั้น จึงเป็นการกระทำไปตามแนวปฏิบัติปกติขณะเมื่อมีรัฐมนตรีได้รับโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่ ทั้งนายสำคัญก็ยินยอมเลื่อนการประชุม

ออกไปตามที่จำเลยแจ้งมา หาใช่เป็นสังการเพื่อให้คณะกรรมการองค์การตลาดจัดประชุมและลงมติตามที่จำเลยต้องการดังที่โจทก์กล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่ นอกจากนี้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดคงนัดประชุมกันเพียงเดือนละครั้งเท่านั้น ไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการองค์การตลาดเคยมีการนัดประชุมครั้งถัดไปในระยะเวลากระชั้นชิดเพียง ๒ ถึง ๓ วัน มาก่อน ทั้งในทางไต่สวนก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มีการส่งหนังสือนัดประชุมล่วงหน้าก่อนประชุมหรือไม่ การเลื่อนการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเลื่อนต่อมาอีกครั้งเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงมีลักษณะเป็นการนัดประชุมที่เร่งรีบผิดไปจากที่คณะกรรมการองค์การตลาดเคยปฏิบัติมา และไม่เป็นไปตามหลักปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจกระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้ต้องมีการส่งหนังสือนัดประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ดังที่ปรากฏตามคำเบิกความของนางญาใจ พัฒนสุขสวัสดิ์ อดีตผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ยิ่งไปกว่านี้ในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การตลาดนั้น ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทนผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ใน

ตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจที่จะปรับเปลี่ยน คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมไม่จำเป็นต้องมี ข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมแต่ อย่่างใด ทั้งเมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาด ฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ อื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเอกสารหมายเลข จ.๖๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดของนายสำคัญก็เป็ นการแต่งตั้งโดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นกำหนดก่อนวาระ โดยที่กรรมการองค์การ ตลาดชุดเดิมไม่มีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การ ตลาดชุดเดิมแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่า คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการพิจารณาให้คณะกรรมการ องค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่ต้องมีเหตุผลใด ๆ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุด ใหม่ได้ การกระทำของจำเลยจึงยังคงอยู่ในกรอบอำนาจและหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ (๓) ทั้งต่อมาเมื่อจำเลยจะเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะกรรมการองค์การ ตลาดชุดเดิมที่มีนายสำคัญเป็นประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้ง คณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ที่มีนายสมิทธิเป็นประธานกรรมการในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ แล้ว ก็ปรากฏว่ามีคณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมยังคงได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้ามาเป็น คณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ถึง ๘ คน ซึ่งกรรมการจำนวน ๘ คนนี้ มี ๓ คน ได้แก่ นายสมิทธิ นายอนันต์ และนายปฐมเคยลงมติเลิกจ้างนายธีรชในในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และนายอนันต์กับนาย

ปฐมก็เคยเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงนายธีธัช ส่วนนางสาวกรประณม วงษ์มงคล เคยเป็นกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อร้องเรียนนายธีธัชมาก่อน หากจำเลยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือนายธีธัชดังที่โจทก์กล่าวอ้างมา จำเลยก็ไม่น่าจะเสนอคณะรัฐมนตรีให้แต่งตั้งบุคคลทั้งสี่คนกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่อีก ดังนั้นพฤติการณ์การกระทำของจำเลยตามที่โจทก์ฟ้องและนำสืบมายังฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาเข้าแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อช่วยเหลือนายธีธัช สุขสะอาด การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง

จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกฟ้อง/.

นายจินดา ปั่นทะโชติ

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนหน้านี้นายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดยื่นคำกล่าวหาต่อโจทก์ว่า จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดที่พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด อดีตผู้อำนวยการองค์การตลาด โจทก์ได้สวนแล้วมีมติเสียงข้างมาก ว่ากรณีนี้มีมูลความผิดจึงส่งรายงานไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน

เอกสารและความเห็นของโจทก์ยังไม่สมบูรณ์ จึงตั้งคณะทำงานร่วมกับโจทก์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์เห็นว่า คดีมีมูลและหลักฐานเพียงพอจึงฟ้องเป็นคดีนี้ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังกระทรวงมหาดไทยว่า นายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมีมูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงานสอบสวน แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญประธานองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือแจ้งเลื่อนการประชุมโดยให้เหตุผลว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีคนใหม่ ยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงาน และได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก ในวันประชุมนั้นนายธีธัชแจ้งประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชทำบันทึกท้ายหนังสือว่า ตามข้อสั่งการข้างต้นและตามบัญชีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ชะลอการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุมออกไปและนัด

ประชุมใหม่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันดังกล่าว ที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกรณี กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย กับให้ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติ แก่จำเลย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการ องค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับ ดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการ องค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขาธิการของจำเลย มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อ กฎหมาย การประชุมดังกล่าวจึงไม่ผูกพันองค์การตลาด ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยมี หนังสือแจ้งให้ชะลอการประชุมขององค์การตลาดตามที่นายประชาธิปไตยมีหนังสือแจ้งไปก่อนแล้ว หลังจากนั้นจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้น จากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ เป็นเหตุให้นายสำคัญและพวก รวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัยพ้นจากตำแหน่ง นายธีธัชจึงไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและทำ หน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแล องค์การตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้ว ประกอบพฤติกรรมอื่น ๆ เป็นการใช้อำนาจ หรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือ

นายธีรชัยไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย เป็นเหตุให้นายธีรชัยได้ประโยชน์ ส่วนองค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๗๒ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายธีรชัย ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแก่นายสำคัญ ประธานกรรมการองค์การตลาดว่าเรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญได้มีบันทึกรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้

นายสำคัญสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมา นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่สองคน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๔๘ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข ๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธัชได้แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกมาก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งนายธีธัชบันทึกทำหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และปัญหาของ รมช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก. อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นาย ธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาดจึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่

มท. ๕๑๐๑/ว. ๑๔๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมาย จ.๑๗ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดมีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชโดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมาย จ.๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายขณะที่นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายพงศ์นิตย์ นายอนันต์ และนายจิรพล กรรมการองค์การตลาดรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญโดยใช้โทรศัพท์หมายเลขเดิม และพูดต่อนายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟังจำเลย และไม่ให้เกิดภัยแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมาย จ.๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า “การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการประชุมโดย

ฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตาม มาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุม ในลักษณะเร่งด่วน โดยส่งหนังสือเชิญประชุม เวลา ๙.๐๐ น. และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. กรรมการบางท่านไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของ สำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุม ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้นการ ประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่มีขอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด” ตาม เอกสารหมาย จ.๑๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การ ตลาด จึงมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ซีแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการ องค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช ว่า ไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตาม สัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ และทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามข้อ ๕.๑ ซึ่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยและให้ดำเนินคดีอาญากับนายธีธัช ตามเอกสาร หมาย จ.๒๐ ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอให้ คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการ องค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง เป็นเหตุให้นายอนันต์ นายปฐม และนายศักดิ์ศิลป์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด

คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงดังกล่าวจึงต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่ไม่อาจดำเนินการประชุมต่อไปได้

คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ (เดิม) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๓๒ และ ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔ หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้กระทรวงหนึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและกำหนดนโยบายของกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกระทรวง และให้มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้ ในกรณีที่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมาย โดยที่จำเลยได้รับโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ และต่อมาได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จำเลยจึงมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดตั้งแต่วันที่ดังกล่าวเป็นต้นไป จำเลยมีอำนาจที่จะกำกับดูแลตลอดจนกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การตลาด มีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานขึ้นได้ รวมถึงมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๐ ที่โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยได้โทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการ องค์การตลาดในขณะนั้นในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อประสานให้ชะลอการประชุม คณะกรรมการองค์การตลาด ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามที่ได้นัดหมายไว้แล้วออกไปก่อน ทำให้ต่อมานายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาด ได้มีหนังสือเลื่อนการประชุม คณะกรรมการองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๔ และนายสำคัญก็มีหนังสือนัดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดอีกครั้งหนึ่ง โดยกำหนดนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตาม เอกสารหมายเลข จ.๑๕ และในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยได้โทรศัพท์ไปหานายสมิทธิเพื่อสั่ง การให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป ช่วงเวลาดังกล่าวจำเลยยังไม่ได้รับ มอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด ทั้งปรากฏว่า ตามหนังสือเลื่อนการประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๔ ก็ได้ระบุเหตุผลเลื่อน การประชุมไว้ด้วยว่า เนื่องด้วยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ คน และยังไม่ได้มีการมอบ นโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยสอดคล้อง ต้องกันกับการประสานของรัฐมนตรี แต่ตามหนังสือนัดประชุม ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อ กำหนดนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๕ นั้น กลับมีข้อความระบุ ว่า บัดนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มอบ นโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงมหาดไทยแล้ว ทั้งที่ในวัน ดังกล่าวจำเลยยังไม่ได้รับการมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดแต่อย่างใด ข้อความในหนังสือทั้ง

สองฉบับจึงขัดแย้งกัน ทั้งขัดแย้งกับบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ส่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งเวียนหัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสังกัด กระทรวงมหาดไทย ให้ชะลอการดำเนินงานที่สำคัญไว้ก่อน เพื่อรอฟังนโยบายรัฐมนตรี นอกจากนั้นที่ นายสำคัญเบิกความถึงเหตุที่มีการนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดใหม่ในระยะเวลาอัน สั้นจนต้องมีการประชุมลงมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพราะปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้เร่งรัดให้คณะกรรมการองค์การตลาดพิจารณาให้แล้วเสร็จและรายงานผลให้ กระทรวงมหาดไทยทราบโดยเร็ว นั้น ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๒ องค์การตลาดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีมิใช่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของปลัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งตามบันทึกข้อความ สำนักปลัดกระทรวง ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ ๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ เอกสารหมาย จ.๑๓ ตอบหนังสือของนายสำคัญ ที่รายงานผล การตรวจสอบและสัดับรับฟังเกี่ยวกับการร้องเรียนนายธีธัช สุขสะอาด ผู้อำนวยการตลาด ที่รายงานข้อเท็จจริงว่า น่าเชื่อว่านายธีธัชได้รู้เห็นในกรณีที่นายณกตล ไพรวลัยสมคบ กับนายจำเนียร ัญญวนิชพงศ์ทำการสมยอมฮั้วประมูลงานขององค์การตลาด จึงให้ดำเนินการ ทางวินัยกับนายธีธัชพร้อมร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน แล้วให้รายงานผลให้ กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ หนังสือดังกล่าวเป็นการรับทราบ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นและสั่งให้ประธานกรรมการองค์การตลาดดำเนินการทางวินัยและทาง อาญา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตามที่ถูกร้องกล่าวหา มิใช่ใช้ข้อมูลความผิดตามที่นายสำคัญกล่าวอ้างซึ่ง นายอนันต์ สิริแสงทักษิณก็ได้เบิกความว่า ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยปกติจะต้องมีการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ เนื่องจากระเบียบขององค์การตลาด ไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน นายสำคัญประธานคณะกรรมการองค์การตลาดและคณะกรรมการเคยเป็นข้าราชการระดับสูง ย่อมต้องทราบระเบียบราชการซึ่งมูลความผิดว่าต้องมีการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงก่อน เห็นได้จากตามรายงานการประชุม ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เอกสารหมายเลข ๑๘ ที่ได้มีมติตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยนายธีรัช อันแสดงได้ว่าในวันดังกล่าวกรณีทุจริตของนายธีรัชยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากกรรมการสอบสวนทางวินัย อีกทั้งศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษานายธีรัชกระทำความผิดอาญา ย่อมไม่อาจนำมาเป็นเหตุเลิกจากตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ระหว่างองค์การตลาด โดย ดร.สมเจตน์ ทิณพงษ์ ประธานกรรมการองค์การตลาดในนามของคณะกรรมการองค์การตลาด ผู้ว่าจ้าง กับนายธีรัช สุขสะอาด ผู้รับจ้าง ตามเอกสารหมายเลข ๑๐ ในข้อ ๕.๓.๑ ที่ระบุไว้ว่าทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดทางอาญาต่อผู้ว่าจ้างได้ ทั้งในทางไต่สวนก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การประชุมในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มีการส่งหนังสือนัดประชุมล่วงหน้าก่อนการประชุมหรือไม่ การเลื่อนการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเลื่อนต่อมาอีกครั้งเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงมีลักษณะเป็นการนัดประชุมที่เร่งรีบด่วนไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย ดังนั้นการที่จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และให้นายประชาธิปไตย ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่จำเลยสั่งให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด พร้อมทั้งแจ้งว่า

“การที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการประชุมที่มีชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด ตามเอกสารหมาย จ. ๑๖ นั้นเป็นการใช้อำนาจของจำเลยภายหลังได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดให้เป็นไปตามระเบียบขั้นตอนที่ถูกต้องของทางราชการเพื่อสอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การตลาด จึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยเข้าไปแทรกแซงการทำงานของคณะกรรมการองค์การตลาด ส่วนเรื่องที่จำเลยเสนอรายชื่อคณะกรรมการองค์การตลาดใหม่อันเป็นผลให้นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล นายปิยะชาติ อำนวยเวช และนายพงศ์นิธย์ พันธ์จากตำแหน่งก่อนครบวาระ ตามบันทึกข้อความ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายประสานราชการ ลับ ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๑.๓/ ๒๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาด เอกสารหมาย จ.๒๒ นั้น จำเลยเป็นแต่เพียงผู้เสนอให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดที่มีนายสำคัญเป็นประธานกรรมการก่อนครบวาระเท่านั้น ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๑๗ (๓) ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ โดยไม่ปรากฏเงื่อนไขแต่อย่างใด และในการพิจารณา คณะรัฐมนตรีก็ไม่จำเป็นต้องมีมติเห็นชอบตามที่จำเลยเสนอ การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดชุดที่มีนายสำคัญเป็นประธานกรรมการก่อนครบวาระ จึงเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ประกอบกับนายสมิทธิก็ได้เบิกความว่า โดยมารยาทเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการขององค์การตลาดจะขอลาออกจากตำแหน่ง เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ การกระทำของจำเลยดังที่กล่าวมา

ข้างต้น ยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาด
เพื่อช่วยเหลือนายธีรชัย ผู้อำนวยการองค์การตลาดโดยมิชอบ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตาม
ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ (เดิม) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓ และ ๑๙๔ ประกอบ
มาตรา ๑๙๔ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง.

นายอนันต์ วงษ์ประภารัตน์

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖๖๖/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	โจทก์
		นายประชา ประสพดี	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะเป็นข้าราชการการเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คดีสืบเนื่องจากนายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาด ยื่นคำกล่าวหาต่อโจทก์ว่า จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดที่พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช สุขสะอาด อดีตผู้อำนวยการองค์การตลาด โจทก์ไต่สวนแล้วมีมติเสียงข้างมากกว่ากรณีมีมูลความผิดจึงส่งรายงานไปยังอัยการ

สูงสุดเพื่อป้องกันคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ด้วยการสูงสุดเห็นว่า รายงาน เอกสารและความเห็นของโจทก์ยังไม่สมบูรณ์ จึงตั้งคณะทำงานร่วมกับโจทก์เพื่อรวบรวม พยานหลักฐาน แต่คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์เห็นว่าคดีมีมูลและหลักฐานเพียงพอจึงฟ้อง เป็นคดีนี้ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนไปยัง กระทรวงมหาดไทยว่านายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลัดกระทรวง มหาดไทยได้มีหนังสือให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การ ตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบสวนปรากฏว่าข้อร้องเรียนมี มูลจึงรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อำนวยการองค์การตลาดและร้องทุกข์กล่าวโทษผู้เกี่ยวข้องต่อพนักงาน สอบสวน แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญ ธรรม รัตน์ ประธานองค์การตลาดจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวใน วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมไว้ก่อน นายสำคัญจึงมีหนังสือ แจ้งเลื่อนการประชุม จากนั้นได้นัดประชุมครั้งใหม่ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ถึงนายสมิทธิให้ชะลอการประชุมอีก เมื่อถึงวันนัดประชุม นายธี ธัช ได้แจ้งให้ประธานกรรมการเลื่อนการประชุมโดยอ้างบันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผน สป. ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงเลื่อนการประชุม ออกไปและนัดประชุมใหม่ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมได้พิจารณา เรื่องการทุจริตของนายธีธัช และมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชกรณีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่า

ด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจงใจทำให้องค์การตลาดได้รับความเสียหาย ตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดเป็นผู้อำนวยการชั่วคราว กับให้ตั้งกรรมการสอบวินัยร้ายแรง หลังจากนั้นจำเลยโทรศัพท์ถึงนายสำคัญกล่าวหาว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน และในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เลขาธิการของจำเลย ได้มีหนังสือถึงประธานองค์การตลาดแจ้งว่า การประชุมในวันดังกล่าวฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้กำกับดูแลองค์การตลาด มีการนัดประชุมโดยไม่ชอบและขัดต่อกฎหมาย การประชุมไม่ผูกพันองค์การตลาด และต่อมาจำเลยได้เสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ทำให้นายสำคัญและพวกรวม ๔ คน ซึ่งเป็นกรรมการสอบวินัย พ้นจากตำแหน่ง นายธีธัชไม่ถูกดำเนินการทางวินัยและสามารถทำหน้าที่ต่อไปได้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ให้ชะลอการประชุมทั้งในขณะที่ยังไม่ได้รับมอบหมายให้ดูแลองค์การตลาดและหลังจากได้รับมอบหมายให้ดูแลแล้ว และพฤติกรรมอื่น ๆ ประกอบกัน เป็นการใช้อำนาจหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัชไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย ทำให้นายธีธัชได้ประโยชน์ ส่วนองค์การตลาดได้รับความเสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๓/๑ (เดิม) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ มาตรา ๑๙๒ และมาตรา ๑๙๘ ประกอบมาตรา ๑๙๔ (ใหม่)

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาดไปยังกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมาวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อนายสำคัญว่า เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล นายสำคัญมีบันทึกข้อความองค์การตลาด ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความสำนักปลัดกระทรวง ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น ส่วนเรื่องการจัดจ้างปรับปรุงอาคารทรงไทยของสำนักการตลาด สาขาบางคล้า ให้

ดำเนินการทางวินัยแก่นายธีธัช และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๓ นายสำคัญนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของ นายธีธัชในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๔ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญได้มีหนังสือองค์การตลาด นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ ให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธัชได้แจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๗ ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดประชุม คณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช และที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาดตามสัญญาจ้างผู้บริหาร เห็นชอบให้แต่งตั้งนายปิยะชาติ กรรมการองค์การตลาด ทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป จนกว่าจะได้มีการสรรหาผู้อำนวยการองค์การตลาดคนใหม่ และให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงแก่นายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายจำเลยโทรศัพท์ต่อว่านายสำคัญว่า จัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่ง

ของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟังจำเลย และไม่ให้เกิดภัยแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้นายประชาธิปไตย ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นเลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยการนัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วนขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง อีกทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วน จึงเป็นการประชุมที่มิชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใดตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๖ ต่อมาจำเลยทำบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่จำนวน ๑๔ คน และให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามเอกสารหมายเลข จ. ๒๒ ทำให้นายอนันต์ ศิริแสงทักษิณ นายปฐม แหยมเกตุ และนายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่จำนวน ๑๔ คน ตามข้อเสนอของจำเลย ทำให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม จำนวน ๔ คน คือ นายสำคัญ

นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิศย์พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด ตามเอกสาร
หมาย จ. ๒๔

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การกระทำอัน
จะมีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความ
เสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๑๕๗ และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง
หรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ที่โจทก์ฟ้อง
และขอให้ลงโทษได้นั้น จะต้องประกอบด้วยเจตนาพิเศษ คือ ต้องเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความ
เสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือโดยทุจริตคือเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับ
ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นเจตนาที่ประสงค์ต่อผลด้วย ข้อเท็จจริงตามฟ้อง ส่วนงานการไต่สวนของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. และตามทางไต่สวนของโจทก์ได้ความว่า จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรด
เกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม
๒๕๕๕ ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยก่อนหน้า
นั้นในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบของ
นายธีรชิตต่อกระทรวงมหาดไทยและมีการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและสอบสวนทางวินัยกับ
นายธีรชิตตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบราชการที่เกี่ยวข้องเรื่อยมาจนกระทั่งปลัดกระทรวง

มหาดไทยมีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งนายสำคัญให้ดำเนินการทางวินัยกับ นายธีธรรมาทให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง นายสำคัญจึงนัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธรรมาทในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยได้โทรศัพท์มาหานายสมิทธิในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาดลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนการประชุมออกไป แล้วนัดประชุมใหม่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมาวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ ให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อีก เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธรรมาทได้แจ้งให้นายสำคัญ เลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนการประชุม ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดประชุมและมีมติให้เลิกจ้างนายธีธรรมาทเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาดและ เห็นชอบให้แต่งตั้งนายปิยะชาติทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ในวันเดียวกัน ช่วงบ่ายจำเลยโทรศัพท์ต่อนายสำคัญ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว และจำเลยให้นายประชาธิปไตยทำหนังสือแจ้งไปยังประธานกรรมการองค์การตลาดว่าการประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด โดยไม่ปรากฏว่า จำเลยมีพฤติการณ์ใดที่มีลักษณะบ่งชี้ถึงการมีเจตนาพิเศษและประสงค์ต่อผลเพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โจทก์ คงมีข้อกล่าวอ้างเพียงว่า นายธีธรรมาทรู้จักและสนิทสนมกับจำเลยมาก่อน จำเลยจึงกระทำการไปเพื่อ

ช่วยเหลือนายธีธัชนั้น แต่ข้อเท็จจริงนี้ โจทก์มีเพียงนายสำคัญซึ่งเป็นผู้กล่าวหาคนหนึ่งให้การในชั้น
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. และมาเบิกความในทำนองเดียวกันว่า “ข้าฯ ทราบว่า เมื่อจำเลยได้รับ
 มอบหมายให้กำกับดูแลแล้วนายธีธัช ไม่ค่อยมาปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ที่องค์การตลาด แต่ทราบว่า
 นายธีธัช สุขสะอาด มักจะไปนั่งอยู่ที่หน้าห้องจำเลยที่กระทรวงมหาดไทยเป็นประจำ” โดยมี
 นายสมิทธิ นายพงศ์นิติ์ นายอนันต์ และนายปิยะชาติ ให้ถ้อยคำในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ
 นายสมิทธิ นายพงศ์นิติ์ นายอนันต์ มาเบิกความต่อศาลสนับสนุน แต่พยานทั้งหมดนั้นล้วนต่างไม่มี
 คนใดยืนยันข้อเท็จจริง แต่ละคนเพียงให้ถ้อยคำหรือเบิกความในทำนองเดียวกันว่า ทราบมาจาก
 บุคคลอื่นอีกทอดหนึ่งโดยไม่มีมูลแห่งข้อเท็จจริงอันนำมาพิสูจน์ว่าแท้จริงแล้วบุคคลใดเป็นผู้พบเห็น
 และยิ่งไปกว่านั้นแม้หากข้อเท็จจริงเป็นตามที่กล่าวอ้างนี้ ก็ยังไม่อาจพอฟังว่าจำเลยกระทำการไปเพื่อ
 ช่วยเหลือนายธีธัชได้ ในขณะที่จำเลยเองให้ถ้อยคำชี้แจงข้อกล่าวหาในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. การ
 ให้การโต้แย้งและเบิกความในชั้นพิจารณาว่าจำเลยไม่เคยรู้จักกับนายธีธัชมาก่อน จึงยังไม่อาจรับฟัง
 ได้ว่าจำเลยรู้จักกับนายธีธัช อันจะนำไปสู่ข้อเท็จจริงที่ใช้เป็นมูลชี้ว่าจำเลยมีเจตนาเพื่อช่วยเหลือ
 นายธีธัช พฤติการณ์ของจำเลยดังกล่าวมาจึงไม่มีข้อเท็จจริงใดอันสื่อแสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยได้
 กระทำการไปโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อช่วยเหลือนายธีธัชหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
 ตามที่โจทก์อ้างได้ ส่วนการที่จำเลยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบ
 วาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่นั้น เห็นว่า การกระทำอันจะมีความผิดตามฟ้อง
 นอกจากต้องประกอบด้วยเจตนาพิเศษดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการ
 ปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบด้วย เมื่อ
 การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การตลาดนั้น มีกฎหมายบัญญัติไว้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

องค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ โดยวรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทน ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจที่จะปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมก่อนครบวาระ เมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเอกสารหมายเลข ๖๖ เป็นเรื่องที่นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย(ขณะนั้น) เป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดของนายสำคัญเป็นชุดที่เกิดเหตุคดีนี้ เป็นการแต่งตั้งโดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นกำหนดก่อนวาระ อีกทั้งตามเอกสารของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่เสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ เอกสารหมายเลข ๑๗ และ ๒๑ ก็เป็นเรื่องการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาด โดยเฉพาะประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ มีการเสนอให้กรรมการบางส่วนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเช่นกัน จึงแสดงให้เห็นว่าการปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดนั้น นอกจากบทบัญญัติของกฎหมายจะให้อำนาจแก่คณะรัฐมนตรีแล้ว ยังเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดในลักษณะเช่นเดียวกันและต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การกระทำของจำเลยในข้อนี้จึงยังคงอยู่ในกรอบอำนาจและหน้าที่ของจำเลย

ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดในการที่จะเสนอ
แต่งตั้งหรือให้กรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาใช้อำนาจตาม
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ (๓) จึงรับฟังไม่ได้ว่าการกระทำของ
จำเลยเป็นปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่ง
หรือหน้าที่โดยมิชอบตามที่โจทก์อ้าง กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยข้ออื่นอีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดี
เปลี่ยนแปลง เมื่อวินิจฉัยได้ความดังนี้แล้ว จำเลยจึงไม่มีความผิดตามฟ้อง

จึงวินิจฉัยยกฟ้อง./

นายอดิศักดิ์ ปัตรวลี

(อม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒๒/๒๕๖๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์
นายประชา ประสพดี จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องว่า คดีสืบเนื่องจากนายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาด ยื่นคำกล่าวหาต่อโจทก์ว่า จำเลยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีใช้ตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีแทรกแซงการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การตลาดที่พิจารณาเรื่องการทุจริตของนายอิทธิ สุขสะอาด อดีตผู้อำนวยการองค์การตลาด โจทก์ไต่สวนแล้วมีมติเสียงข้างมากกว่ากรณีมีมูลความผิด จึงส่งรายงานไปยังอัยการสูงสุด เพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่อัยการสูงสุดเห็นว่า รายงาน เอกสารและความเห็นของโจทก์ยังไม่สมบูรณ์ จึงตั้งคณะทำงานร่วมกับโจทก์เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน แต่คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์เห็นว่าคดีมีมูลและหลักฐานเพียงพอจึงฟ้องเป็นคดีนี้ ระหว่างวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยได้บังอาจกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา กล่าวคือ จำเลยได้รับมอบหมาย

จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้น ให้กำกับดูแลเกี่ยวกับการสั่งและปฏิบัติราชการขององค์การตลาด ซึ่งองค์การตลาดจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๙๖ โดยคณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๑๔ ส่วนผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว ซึ่งเป็นพระราชกฤษฎีกาที่ใช้บังคับอยู่เดิม ต่อมาเมื่อได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้นใหม่ในภายหลัง ตามมาตรา ๘ จัตวา ประกอบมาตรา ๔ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการองค์การตลาด ซึ่งเป็นผู้บริหารเข้าดำรงตำแหน่งด้วยการสรรหา และให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งแล้วจึงทำสัญญาจ้างกับองค์การตลาด โดยประธานกรรมการองค์การตลาดหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง ปรากฏว่านายธีธัช สุขสะอาด ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด ได้ทำสัญญาจ้างกับองค์การตลาด เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยตกลงรับจ้างปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาด ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งตามสัญญา ข้อ ๕.๓ กำหนดว่า ผู้ว่าจ้างมีสิทธิเลิกจ้างผู้รับจ้างโดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าหรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ในกรณีที่ผู้รับจ้างกระทำการ ตามข้อ ๕.๓.๑ ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่ผู้ว่าจ้าง และข้อ ๕.๓.๒ จงใจทำให้ผู้ว่าจ้างเสียหาย ดังนั้น คณะกรรมการองค์การตลาดในฐานะผู้ว่าจ้างจึงมีอำนาจในการจ้างและมีสิทธิเลิกจ้างนายธีธัชในฐานะผู้รับจ้างได้ ตามข้อสัญญาประกอบพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๘ เบญจ (๕) และ (๖) ในกรณีสัญญาจ้างสิ้นสุดลง หรือถูกเลิกสัญญาจ้าง อำนาจดังกล่าวจึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาด มิใช่อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการเลิกจ้างแต่อย่างใด เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดได้มีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบของนายธีรชัยหลายเรื่องต่อกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมาคณะกรรมการองค์การตลาดมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งเดิม และมีมติให้แต่งตั้งคณะบุคคลชุดเดิมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อนายสำคัญ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการองค์การตลาดว่า เรื่องร้องเรียนบางเรื่องมีมูล วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญมีบันทึกข้อความองค์การตลาด ที่ มท. ๕๑๐๑/๔๓๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไปยัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อยกเลิกการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึกข้อความ สำนักปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งกลับมายังนายสำคัญให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น และบางประเด็นให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีรชัย และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญได้นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด และจะพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีรชัยในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยและได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป เมื่อวันที่ ๑

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การ ตลาด สั่งการด้วยวาจาให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน นาย สมิทธิจึงได้แจ้งคำสั่งของจำเลยให้นายสำคัญทราบต่อหน้ากรรมการคนอื่นอีกหลายคน นายสำคัญจึง ได้มีหนังสือ องค์การตลาด ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอ เลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อน โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากการ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน ยังไม่มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัด วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญได้มีหนังสือ องค์การตลาด ที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดอีกครั้งในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิสั่งการให้ชะลอ การประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปอีก ต่อมา มีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธาน กรรมการองค์การตลาดลงนามโดยผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยระบุว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยมีปัญหาด้วยวาจาเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้รอง ประธานกรรมการองค์การตลาดแจ้งประธานฯ และคณะกรรมการให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการ องค์การตลาดจนกว่าจะได้มาชี้แจงผลประกอบการ และรับทราบนโยบาย วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนการประชุมนายสำคัญได้มีหนังสือ องค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๙๕ ลง วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๕๕ ขอเลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาดได้พิจารณาเรื่อง

ทุจริตของนายธีธัช ที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัช โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า และไม่ต้อง
จ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนใดๆ กรณีกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงขอให้องค์การตลาดผู้ว่าจ้างได้รับความ
เสียหาย และเห็นชอบแต่งตั้งนายปิยะชาติ อำนวยเวช กรรมการองค์การตลาดเป็นผู้อำนวยการ
ชั่วคราว จนกว่าจะมีการสรรหาผู้อำนวยการองค์การตลาดคนใหม่ และมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัช และผู้ที่เกี่ยวข้อง วันเดียวกันช่วงบ่ายจำเลยโทรศัพท์มาต่อนาย
สำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟัง ไม่ให้เกียรติแก่จำเลย วันที่ ๑๖
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า
คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็น
รัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่า
คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน
วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ
สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการ ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การ
ตลาดโดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน และแจ้งว่า
การประชุมวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ฝ่าฝืนคำสั่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะ
ผู้กำกับดูแลองค์การตลาด เป็นการประชุมเร่งด่วน ส่งหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙.๐๐ นาฬิกา นัด
ประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา กรรมการบางคนไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัด
ต่อหลักการปฏิบัติ อีกทั้งไม่ใช่การประชุมที่จำเป็นเร่งด่วน จึงเป็นการประชุมที่ไม่ชอบและไม่เกิดผล

ผู้กพนักงานการค้า วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญได้มีหนังสือองค์การค้า ที่ มท.
๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยชี้แจงว่า ไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย และมติให้เลิกจ้างนาย
ธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทาง
วินัยและให้ดำเนินคดีอาญากับนายธีธัช วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรงมีการประชุมกัน โดยได้เชิญนายธีธัชมาให้ถ้อยคำ
แต่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการประชุมได้อีก เนื่องจากจำเลยเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยให้นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ นายปฐม แหยมเกตุ และนายศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล
พ้นจากการเป็นกรรมการองค์การค้า ทำให้บุคคลทั้งสามต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ
สอบสวนวินัยร้ายแรง ตามบันทึกข้อความ กองกลาง สป. ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๗๐๒
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักปลัดกระทรวง เสนอปลัดกระทรวง
มหาดไทยพิจารณา และปลัดกระทรวงมหาดไทยลงชื่อผ่านบันทึกดังกล่าว โดยจำเลยได้เกษียณย้าย
บันทึกดังกล่าว (ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๖๖) เพื่อเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามตามที่จำเลยเสนอ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕
จำเลยมีหนังสือสำนักรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๑๓๖ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้ง
ไปยังประธานกรรมการองค์การค้าและคณะกรรมการองค์การค้าอ้างถึงหนังสือสำนักรัฐมนตรีที่
ด่วนที่สุด ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งยืนยันว่า การประชุมของ
คณะกรรมการองค์การค้า เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย
พร้อมทั้งแจ้งให้องค์การค้างดการประชุมไปพลางก่อน บันทึกข้อความ กองกลาง สป. ลับ ด่วน

ที่สุด ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดังกล่าวได้เสนอให้แต่งตั้งประธานกรรมการองค์การตลาด และกรรมการองค์การตลาด ชุดใหม่ รวม ๑๔ คน โดยให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง พร้อมได้เสนอรายชื่อคณะกรรมการชุดใหม่ ต่อมาคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน ตามข้อเสนอของจำเลย มีผลให้กรรมการองค์การตลาดชุดเก่า ๔ คน คือ นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิธย์ ศิธราชู พ้นจากตำแหน่ง กรรมการองค์การตลาดตามที่จำเลยเคยให้สัมภาษณ์ไว้ และทำให้ไม่มีการดำเนินการทางวินัยกับนายธีรัช การกระทำของจำเลยถือได้ว่าเป็นการเข้าไปแทรกแซงกลไกภายในของฝ่ายบริหารในการดำเนินกิจการของรัฐ ซึ่งมีใช้ปกติวิสัยของการปกครองบังคับบัญชาตามที่จำเลยได้รับมอบอำนาจหรือได้รับมอบหมายมา โดยมีเจตนาบิดผันการใช้อำนาจ เพื่อเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซง โดยใช้สถานะหรือตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการใช้อำนาจของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อประโยชน์ของตนหรือของผู้อื่นโดยทางตรงหรือทางอ้อม เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๙ บัญญัติให้คณะกรรมการองค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ รวมถึงมีอำนาจในการดำเนินการทางวินัยรวมถึงการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานองค์การตลาด อำนาจของรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยเป็นอำนาจในเชิงบริหารมิใช่เป็นอำนาจในทางปกครองโดยตรงตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา กฎหมายมีวัตถุประสงค์แบ่งแยกอำนาจของคณะกรรมการและรัฐมนตรีไว้ต่างหากจากกันโดยชัดเจน จะเข้าไปก้ำวล่วงหรือแทรกแซงกันมิได้ และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้บัญญัติอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไว้ต่างหากเป็นการเฉพาะในมาตรา ๑๒ ที่บัญญัติว่า “รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงาน ยื่นได้” ก่อนที่จำเลยจะได้รับมอบหมายให้ควบคุมองค์การตลาด จำเลยได้สั่งการให้ชะลอการประชุม จึงเป็นการใช้อำนาจเกินไปกว่าอำนาจบริหาร ภายหลังจากที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมองค์การตลาดแล้ว จำเลยมีอำนาจหน้าที่เพียงกำกับดูแลในเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวกับนโยบายตามวัตถุประสงค์ขององค์การตลาดเท่านั้น จำเลยทราบอยู่แล้วว่าคณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช และได้มีมติเลิกจ้างนายธีธัช เนื่องจากจำเลยได้มีการสั่งการให้มีการชะลอการประชุมออกไปก่อน อันเป็นผลให้ไม่มีการพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัช จนกระทั่งจำเลยได้สั่งการเป็นหนังสือระบุว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเป็นการประชุมที่มีชอบ และไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด จนเป็นผลทำให้มติของคณะกรรมการองค์การตลาดรวมทั้งการเลิกจ้างนายธีธัชต้องสิ้นผลไป มีผลให้นาย ธีธัชยังคงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาดต่อไป และไม่ถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง อันเป็นไปเพื่อประโยชน์ของนายธีธัช การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยมิชอบด้วยอำนาจและหน้าที่ และถือเป็นการเข้าไปก้ำวล่วงหรือแทรกแซง โดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของ

คณะกรรมการองค์การตลาด เป็นเหตุให้นายธีรชัชได้รับประโยชน์และเกิดความเสียหายแก่องค์การตลาดหรือกระทรวงมหาดไทย กระทบต่อความเป็นอิสระในการบริหารจัดการและการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การตลาด และใช้อำนาจไปเกินกว่าที่กฎหมายบัญญัติในการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เพื่อประโยชน์ของจำเลยเองหรือประโยชน์ของผู้อื่น นอกจากนี้การกระทำของจำเลย เป็นเหตุให้กรรมการองค์การตลาดจำนวน ๔ คนต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด ซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมและมีมติในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และมีบทบาทสำคัญในการเลิกจ้างนายธีรชัช พฤติการณ์ของจำเลยซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการการเมือง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ตามกฎหมายที่ใช้บังคับเดิม) เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ควบคุมกิจการองค์การตลาด รวมทั้งมีสิทธิและหน้าที่ในการเข้าประชุม ชี้แจง เสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะกรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่ง ทั้งที่คณะกรรมการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่ไปโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่มีเหตุที่จะเสนอให้คณะกรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ การจะมีดุลพินิจเสนอให้คณะกรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะได้นั้น จะต้องมีเหตุตามกฎหมาย หรือปฏิบัติหน้าที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยชัดแจ้ง การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความ

เสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒, ๑๙๓, ๑๙๔, ๑๙๕

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนพยานหลักฐานที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ พนักงานองค์การตลาดมีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาดหลายเรื่อง โดยผู้ร้องเรียนได้ส่งหนังสือไปยังกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สั่งให้คณะกรรมการองค์การตลาดสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว คณะกรรมการองค์การตลาดจึงมีคำสั่ง ที่ ๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ร้องเรียนผู้อำนวยการองค์การตลาด ต่อมาคณะกรรมการองค์การตลาดได้มีมติยกเลิกคำสั่งดังกล่าว และมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดเดิมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงชุดใหม่ ตามคำสั่ง ที่ ๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการร้องเรียนนายธีธัชขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการตรวจสอบ

ข้อเท็จจริงชุดใหม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว จึงรายงานผลการตรวจสอบให้นายสำคัญ
ประธานกรรมการองค์การตลาดพิจารณาว่า บางเรื่องที่ร้องเรียนนายธีธัชมีมูล ต่อมาวันที่ ๓๐
สิงหาคม ๒๕๕๕ นายสำคัญจึงมีบันทึกข้อความ องค์การตลาดกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/๙๓๙
ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อยังรายงานผลการตรวจสอบว่าบาง
เรื่องที่ร้องเรียนนายธีธัชมีมูลไปยังกระทรวงมหาดไทย ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบันทึก
ข้อความ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง ที่ มท. ๐๒๐๕.๓/๓๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑
ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งกลับมายังนายสำคัญให้สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในบางประเด็น และบางประเด็น
ให้ดำเนินการทางวินัยกับนายธีธัช และให้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในความผิดอาญา
กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕
ต่อมานายสำคัญได้นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เรื่องการทุจริตของนายธีธัชในวันที่ ๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย สังกัดกระทรวงมหาดไทย และได้รับ
มอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อมานายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท.
๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน และยัง
ไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญได้มีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ที่ มท.

๕๑๐๑/ว.๑๔๔๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นัดประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดอีกครั้งหนึ่ง โดยนัดประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๕ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิให้ชะลอการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เมื่อถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ก่อนจะมีการประชุม นายธีธัชแจ้งให้นายสำคัญเลื่อนการประชุมออกไปก่อน โดยอ้างถึงบันทึกข้อความกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และนายธีธัชบันทึกท้ายหนังสือฉบับดังกล่าวถึงนายสำคัญระบุว่า “ตามข้อสั่งการข้างต้น และปัญหาของ รรช. มท. ให้ชะลอการตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ จึงเห็นควรให้เลื่อนการประชุมคณะ กก.อต. ในวันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๕ ออกไป ก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง (นายธีธัช สุขสะอาด) ในฐานะผู้อำนวยการองค์การตลาด ๑๒ พ.ย. ๕๕ ๑๐.๐๐ น.” นายสำคัญจึงมีหนังสือองค์การตลาด ด่วนมาก ที่ มท. ๕๑๐๑/ว ๑๔๔๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เลื่อนนัดประชุมออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐ นาฬิกา ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๗ ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการองค์การตลาด มีการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของ นายธีธัชโดยที่ประชุมมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาดตามสัญญาจ้างผู้บริหาร ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ข้อ ๕.๓ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้องจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ในกรณีกระทำความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามสัญญา ข้อ ๕.๓.๑ และจงใจทำให้องค์การตลาดผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหายตามสัญญาข้อ ๕.๓.๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และให้สัญญาสิ้นสุดลงตามข้อ ๕.๑ และเห็นชอบให้แต่งตั้งนายปิยะชาติ กรรมการองค์การตลาด ทำหน้าที่ผู้อำนวยการ

องค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๔ จนกว่าจะได้มีการสรรหาผู้อำนวยการองค์การตลาดคนใหม่ นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีมติให้ตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงกับนายธีธัชและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ตามเอกสารหมาย จ. ๑๘ ในวันเดียวกันช่วงบ่ายจำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญและต่อนายสำคัญว่า จัดการประชุมโดยฝ่าฝืน คำสั่งของจำเลยเป็นการไม่เชื่อฟังจำเลย และไม่ให้เกิดภัยแก่จำเลย วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และไทยรัฐออนไลน์ในทำนองว่า คณะกรรมการ องค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่ กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการ องค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วน ตามเอกสาร หมาย จ. ๑๙ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายประชาติปไตย คำสิงห์นอก ผู้ช่วยเลขานุการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นเลขานุการของจำเลยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การ ตลาด ถึงประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างคำสั่งของจำเลยให้ชะลอการ ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า “การที่คณะกรรมการองค์การตลาด ได้นัดประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระ ราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับเป็นการนัดประชุมในลักษณะเร่งด่วน โดย ส่งหนังสือเชิญประชุม เวลา ๙.๐๐ นาฬิกา และนัดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา กรรมการบางท่าน ไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม เป็นการนัดประชุมที่ขัดต่อหลักการปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการ

รัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดให้มีการส่งวาระการประชุมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อีก
ทั้งไม่ใช่เป็นการประชุมที่จำเป็นโดยเร่งด่วนแต่อย่างใด ดังนั้นการประชุมครั้งดังกล่าวจึงเป็นการ
ประชุมที่มีชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดแต่อย่างใด” ตามเอกสารหมายเลข จ. ๑๖ วันที่ ๒๒
พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายสำคัญในฐานะประธานกรรมการองค์การตลาด จึงมีหนังสือองค์การตลาด
กระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๕๑๐๑/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง ให้ชะลอการ
ประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด เรียง ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการองค์การตลาดได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องการทุจริตของนายธีธัชว่า ไม่ได้เป็นการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย
และมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นการใช้อำนาจตามสัญญาจ้างผู้บริหารลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
ข้อ ๕.๓ และทำให้สัญญาสิ้นสุด ตามข้อ ๕.๑ ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ดำเนินการทาง
วินัยและให้ดำเนินคดีอาญากับนายธีธัช คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงที่ตั้งขึ้นตามมติ
คณะกรรมการองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นัดประชุมพิจารณาดำเนินการทาง
วินัยนายธีธัช และคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ รวม ๒ ครั้ง วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และ
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยเชิญนายธีธัชมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัย แต่นาย
ธีธัชไม่มา ต่อมาจำเลยเสนอเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามบันทึกข้อความ
กองกลาง สป. ฝ่ายประสานราชการ ลับ ส่วนที่สุด ที่ มท. ๐๒๐๑.๓/๒๗๐๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการ
องค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน และให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่ง
ก่อนครบวาระ ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๒ ทำให้นายอนันต์ นายปฐม และนายศักดิ์ศิลป์ คณะกรรมการ

สอบสวนวินัยร้ายแรงดังกล่าวต้องยุติการปฏิบัติหน้าที่จึงไม่สามารถดำเนินการประชุมต่อไปได้ ต่อมา วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำเลยได้ลงนามในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๑๓๖ เรื่อง ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดแจ้งไปยัง ประธานกรรมการและคณะกรรมการองค์การตลาด โดยอ้างถึงหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๑๐๐.๓/๕๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่จำเลยเห็นชอบให้เลขานุการของจำเลยลงนามในหนังสือเพื่อให้องค์การตลาดถือปฏิบัติ ตามเอกสารหมายเลข ๒๓ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้คณะกรรมการชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ จำนวน ๑๔ คน ตามข้อเสนอของจำเลย ทำให้คณะกรรมการองค์การตลาดชุดเดิม จำนวน ๔ คน คือ นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิธย์พ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด ตามเอกสารหมายเลข จ. ๒๔

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำฟ้องหรือไม่ เห็นควรแยกประเด็นวินิจฉัยได้ดังต่อไปนี้ ที่โจทก์อ้างว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์หานายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา รองประธานกรรมการองค์การตลาด สั่งการด้วยวาจาว่า ให้ชะลอการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาด ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไป เป็นการใช้สถานะหรืออำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก้าวล่วงแทรกแซงการทำงานขององค์การตลาด เพื่อช่วยเหลือนายธีธัช ผู้อำนวยการองค์การตลาดไม่ให้ถูกดำเนินการทางวินัย ทำให้นายธีธัชได้ประโยชน์และองค์การตลาดได้รับความเสียหายนั้น ในข้อนี้จำเลยโต้แย้งว่า จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิเฉพาะวันที่ ๑๑

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อให้ชะลอการประชุม โดยจำเลยให้เหตุผลด้วยว่า จำเลยเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งจึงขอศึกษารายละเอียดขององค์การตลาดและต้องการมาบมนโยบายก่อน โดยจำเลยไม่ทราบว่างค์การตลาดจะมีการประชุมกันในเรื่องอะไร และจำเลยไม่เคยรู้จักนายธีธัชมาก่อน เห็นว่าการกระทำอันจะถือว่ามีความผิดในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ที่ใช้ข้อความทำนองเดียวกันนั้น จะต้องมียศประกอบสำคัญประการแรก ผู้กระทำหรือจำเลยจะต้องเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องกระทำหรือต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดหรือบัญญัติไว้เสียก่อน แล้วปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลองค์การตลาดตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ดังนั้น ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยจึงยังไม่มีเป็นเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่กำกับดูแลองค์การตลาด ดังนี้ แม้ข้อเท็จจริงจะเป็นไปตามที่โจทก์อ้างหรือไม่ การกระทำของจำเลยก็ไม่อาจเป็นความผิดได้

ส่วนที่โจทก์อ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หลังจากคณะกรรมการองค์การตลาดประชุมและมีมติให้เลิกจ้างนายธีธัชเป็นผู้อำนวยการองค์การตลาด จำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟังจำเลย และไม่ให้เกิดเกียรติแก่จำเลย และเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทำนองว่า คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่เป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลโดยตรง ถือว่าเป็นการเสียมารยาท เรื่องการทุจริตของนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่า คณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยไม่ชอบ และเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยให้เลขานุการของจำเลยมีหนังสือกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ชอบและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาด เป็นผลทำให้มติของคณะกรรมการองค์การตลาดต้องสิ้นผลไปเพื่อช่วยเหลือนายธีธัชให้ได้รับประโยชน์ ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกเลิกจ้าง และยังคงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การตลาดต่อไป ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และเป็นเหตุให้ องค์การตลาดและทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งในข้อนี้จำเลยโต้แย้งว่า ในช่วงเย็นของวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยเพิ่งทราบว่ามีการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาดและมีพนักงานขององค์การตลาดมาร้องขอความเป็นธรรมให้นายธีธัชกรณีถูกเลิกจ้างที่กระทรวงมหาดไทย จำเลยจึงโทรศัพท์สอบถามนายสำคัญและสั่งให้นายสำคัญทำรายงานชี้แจงข้อเท็จจริง จำเลยทราบว่าในการประชุมครั้งนี้มีลักษณะของการรีบเร่ง หลังจากประชุมไม่ทำหนังสือแจ้งมายังจำเลยในฐานะผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการองค์การตลาด การให้สัมภาษณ์นั้นเป็นการพูดถึงมติของคณะกรรมการองค์การตลาดในการเลิกจ้างนายธีธัช ซึ่งจำเลยเห็นว่าการประชุมมีลักษณะรีบเร่ง ไม่เป็นไปตามข้อสั่งการของจำเลยจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นเรื่องที่อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ตาม

กฎหมายของจำเลย จึงให้นายประชาธิปไตย เลขานุการของจำเลย ทำหนังสือวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งไปยังประธานกรรมการองค์การตลาดว่า การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดโดยเข้าใจโดยสุจริตว่าจำเลยสามารถทำได้ จำเลยไม่ได้มีเจตนาช่วยเหลือนายธีธัช เห็นว่า หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๐๒๑๑.๖/ว ๕๒๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่เวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชะลอโครงการและเรื่องสำคัญที่ได้เสนอให้รัฐมนตรีเห็นชอบแล้วออกไปก่อน เป็นแนวทางปฏิบัติที่ให้ส่วนราชการชะลอโครงการหรือเรื่องสำคัญไว้ก่อนเป็นหนังสือราชการเวียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ไม่ได้เป็นการเฉพาะเจาะจงไปที่องค์การตลาดเพียงแห่งเดียว อันจะสื่อให้เห็นเจตนาของจำเลยในการช่วยเหลือนายธีธัช อันสอดคล้องกับคำเบิกความของพลเอก พอปอล มณีรินทร์ ว่า จำเลยในฐานะรัฐมนตรีที่กำลังก้าวลงจะต้องรับผิดชอบ การประสานงานดังกล่าวจึงเป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติโดยทั่วไปเมื่อมีรัฐมนตรีได้รับโปรดเกล้าฯ ให้มาดำรงตำแหน่งใหม่ หาใช่เป็นการกระทำที่ผิดปกติแต่อย่างใด นอกจากนี้ข้อเท็จจริงที่นายสำคัญมีหนังสือองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๕๑๐๑/ว.๑๔๓๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอเลื่อนการประชุมในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปก่อนโดยระบุเหตุผลว่า เนื่องจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยใหม่ ๒ ท่าน และยังไม่ได้มีการมอบนโยบายในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงาน แล้วนัดประชุมใหม่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการองค์การตลาดทราบเรื่องที่จำเลยได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและทราบเหตุของการสั่งการให้ชะลอการประชุมดังกล่าวแล้ว แม้จะปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยโทรศัพท์ไปหานายสมิทธิกรรมการองค์การตลาด ก็ได้ความเพียงว่าจำเลยขอให้เลื่อนการ

ประชุมออกไปก่อน โดยให้เหตุผลด้วยว่าเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งจึงขอศึกษารายละเอียดขององค์การ ตลาดและต้องการมาบอมนโยบายก่อนเท่านั้น ไม่ได้มีการพูดถึงการประชุมพิจารณาเรื่องของนายธี รัชแต่อย่างใด ซึ่งคณะกรรมการองค์การตลาดก็ยอมรับและเลื่อนการประชุมในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปแล้วตามที่จำเลยร้องขอ แต่ต่อมาคณะกรรมการองค์การตลาดกลับมีการประชุมใน วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อันเป็นเวลาภายหลังจากจำเลยได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การ ตลาด ทั้งที่คณะกรรมการองค์การตลาดต่างทราบดีว่าจำเลยเคยแจ้งให้ชะลอการประชุม คณะกรรมการองค์การตลาดมาก่อน นอกจากนี้คณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งการนัดประชุม และเรื่องที่ประชุมจะพิจารณาเกี่ยวกับการร้องเรียนผู้อำนวยการองค์การตลาดให้จำเลยทราบแต่ อย่างไม่ใด ในการประชุมดังกล่าวคณะกรรมการองค์การตลาดยังมีมติให้เลิกจ้างนายธีรัช และเห็นชอบ ให้แต่งตั้งนายปิยะชาติ กรรมการองค์การตลาด ทำหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การตลาดเป็นการชั่วคราว ด้วย เมื่อพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๒๑ บัญญัติให้ผู้อำนวยการ องค์การตลาดมีอำนาจและหน้าที่เป็นผู้จัดการและดำเนินกิจการขององค์การให้เป็นไปตามนโยบาย และระเบียบข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด ผู้อำนวยการองค์การตลาดจึงถือเป็นตำแหน่งผู้บริหาร ที่สำคัญขององค์การตลาดที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การตลาด และมาตรา ๒๐ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ด้วย ดังนั้นการพิจารณาของคณะกรรมการองค์การตลาดในเรื่องที่มีผู้ร้องเรียนนายธีรัชในฐานะ ผู้อำนวยการองค์การตลาดซึ่งอาจมีผลให้นายธีรัชต้องถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งผู้อำนวยการ องค์การตลาดจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องรายงานให้จำเลยในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลองค์การตลาด ตามคำสั่ง

กระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ทราบด้วยโดยเร็วตามบทบัญญัติดังกล่าว การที่ในวันเดียวกันของการประชุมดังกล่าวในช่วงบ่ายจำเลยโทรศัพท์มาหานายสำคัญและพูดต่อว่านายสำคัญว่าจัดการประชุมโดยฝ่าฝืนคำสั่งของจำเลย เป็นการไม่เชื่อฟังจำเลยและไม่ให้เกียรติแก่จำเลยก็ดี ประกอบกับจำเลยอ้างว่าการประชุมของคณะกรรมการองค์การตลาด เป็นการเร่งรีบดำเนินการประชุมให้แล้วเสร็จ โดยเลื่อนประชุมวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้นออกหนังสือเชิญประชุมเวลา ๙ นาฬิกา แล้วประชุมในเวลา ๑๐ นาฬิกา ซึ่งไม่สอดคล้องกับระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจปี ๒๕๕๒ ที่ให้ส่งเอกสารล่วงหน้าอย่างน้อย ๗ วัน อีกทั้งการประชุมวันดังกล่าวก็มีการพิจารณาเพียงเรื่องเดียวคือเรื่องการร้องเรียนการทุจริตของนายธีธัชเท่านั้นด้วย ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยจึงให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวในทำนองว่าคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมเรื่องทุจริตของนายธีธัช ทั้งที่จำเลยเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลองค์การตลาดโดยตรง ถือว่าเสียมารยาทมาก เรื่องนายธีธัชไม่มีมูล ถือว่าคณะกรรมการองค์การตลาดดำเนินการโดยมิชอบ และอาจมีการเปลี่ยนตัวคณะกรรมการบางส่วนก็ดี และการให้นายประชาธิปไตยทำหนังสือวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งไปยังประธานกรรมการองค์การตลาดว่าการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลผูกพันองค์การตลาดก็ดี จึงเชื่อว่าเป็นการพูดไปตามความเข้าใจของจำเลยบนพื้นฐานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและที่จำเลยได้รับทราบมา ทั้งหลังจากจำเลยมามอบนโยบายที่องค์การตลาดแล้วก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยเข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุในคดีนี้อย่างใดอีก กลับปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้มีการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงนายธีธัชชุดใหม่ขึ้น และคณะกรรมการเห็นว่านายธีธัชไม่มีความผิด ทั้ง

โจทก์ชี้มูลว่าไม่ผิด โดยจำเลยไม่ได้เข้าไปก้าวก่ายการดำเนินงานของคณะกรรมการสอบสวนแต่อย่างใด หรือมีพฤติการณ์ใดที่แสดงว่าจำเลยได้ช่วยเหลือนายธีธัช การกระทำอันจะถือว่ามีความผิดตามฟ้องนอกจากจำเลยจะต้องเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่แล้ว จำเลยยังต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นด้วย เมื่อพฤติการณ์ของจำเลยดังกล่าวมาไม่มีข้อเท็จจริงใดอันสื่อแสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยได้กระทำการไปโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อช่วยเหลือนายธีธัชหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง

ส่วนที่โจทก์อ้างว่า คณะกรรมการองค์การตลาดปฏิบัติหน้าที่ไปโดยชอบด้วยกฎหมาย การเสนอให้กรรมการองค์การตลาดชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระและแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่และแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่จำนวน ๑๔ คน ไม่มีเหตุตามกฎหมาย และการแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ดังกล่าวโดยไม่เสนอให้นายสำคัญ นายศักดิ์ศิลป์ นายปิยะชาติ และนายพงศ์นิธย์ มีชื่อเป็นกรรมการองค์การตลาดชุดใหม่ ทำให้ต่อมาทั้งสี่คนต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการองค์การตลาด เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตนั้น ข้อนี้จำเลยโต้แย้งว่า การเสนอให้มีการปรับเปลี่ยนกรรมการองค์การตลาดกระทำไปโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้นทำกันตลอดเวลาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล เห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การตลาดนั้น มีกฎหมายบัญญัติไว้ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ โดยวรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ (๑)

ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก” และวรรคสอง “ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทน ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน” คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจที่จะปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดสดเดิมก่อนครบวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดสดเดิมไม่จำเป็นต้องมีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดสดเดิมแต่อย่างใด ทั้งเมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารเสนอแต่งตั้งกรรมการองค์การตลาดฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเอกสารหมายเลข ๖๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นเป็นผู้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดสดของนายสำคัญก็เป็นการแต่งตั้งโดยเสนอให้กรรมการองค์การตลาดสดเดิมพ้นกำหนดก่อนวาระ โดยที่กรรมการองค์การตลาดสดเดิมไม่มีข้อบกพร่องหรือคณะรัฐมนตรีต้องมีเหตุผลในการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการองค์การตลาดสดเดิมอย่างใด แสดงให้เห็นว่าคณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการพิจารณาให้คณะกรรมการองค์การตลาดพ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่ต้องมีเหตุใดๆ และแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การตลาดสดใหม่ได้ การกระทำของจำเลยจึงยังคงอยู่ในกรอบอำนาจและหน้าที่ฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลองค์การตลาดตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๗ (๓) จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามฟ้อง

จึงวินิจฉัยให้ยกฟ้อง./

นายธงชัย เสนามนตรี